

MAGYAR POLGÁR

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

AJTAI K. ALBERT.

Szerkesztőség: belkirály-utca 6. sz.

A lap szellemi részét illető minden közlemény ide intézendő.

Kiadóhivatal: belközép-utca 4. sz.

Megjelenik a lap minden nap, az ünnep- és vasárnapok kivételével.

Hirdetések □ cmként 5 kr., nyitlított egy petit sor területenként 20 kr.

A kiegyezés nehézségei.

Kolozsvár, május 6.

Napok óta egy új rovattal találkozunk a lapokban. Címe: „a kiegyezés akadályai”. Mi ezt helytelennek tartjuk, mert eleve azt hirdeti, hogy a kiegyezés nem sikerül, ez pedig, legalább a mai stádiumban, legalább is merész állítás. Ezért mi főntebb szelidítjük az által, hogy az akadályok helyébe nehézségeket teszünk. Szomorú, hogy így van, de ez felel meg inkább a mai viszonyoknak. Szomorú azért, mert sohase tudhatjuk, hányadán vagyunk az osztrákokkal.

A kiegyezés kérdésében ott állottunk, a hol a Bánffy- és Badeni-kormányok mult augusztusban megállapodtak. E megállapodás lényege pedig az, hogy a két fél biztosítja a már ismert javaslatok ideiglenes érvénybeléptetését 1903-ig, esetleg 1904-ig. Ehhez volt csatolva az ugynevezett ischli klauzula, mely ez időn túl perennuitást biztosított volna mindaddig, míg a törvényhozások nem intézkednek. Ezt azonban részünkről a Széll-féle klauzula, a mely itthon a parlamenti béke egyik fő föltételévé vált, a korona hozzájárulásával kiszakította az előző kormányok megállapodásából.

És az osztrákok most éppen ezt akarják fogantynak használni ellenünk. Azt mondják, hogy ha mi precedenst alkotunk arra, hogy a már befejezett megál-

lapodásokat saját előnyünkre begbontsuk, hasonló jognál fogva ők is követelhetik, hogy a reájuk nézve hátrányos pontozatokat ne tekintsék kötelezőknek, hanem újabb tárgyalás alá vegyék. Ilyenek pedig: a fogyasztási adók visszatérítésének új alapja, a bankszervezetben részünkre biztosított paritás, a bankszabadalom tartama. Ezek mellett szeretnék visszaállítani a kiegyezés s a kvóta között a junktimot, a mi kezdetben osztrák részről így volt kontemplálva, de a Bánffy-kormány szívós ellenállására mellőztetett.

Az ischli klauzula visszaállítása és ezek képezik tehát az osztrákok újabb hadjáratának kiindulási pontját és a kiegyezésnek nem akadályait, mert hiszen utoljára ezeken is keresztül törjük magunkat, hanem csak nehézségeit, a mikbe azonban nem a Széll, hanem a Thun bicskaja törhetik bele.

Hiszen az osztrákok már a kiindulási pontnál nagy következetlenséget árulnak el, midőn egyfelől a reánk nézve hátrányosnak ítélt ischli klauzulát akarják visszaerősíteni, másfelől a nekik kedvező módosításokat mégis keresztül akarják vinni. Attól ugyan nincs mit tartanunk, hogy az ischli klauzulával sikert érnek el. Ennek mellőzése benne van a mi parlamenti egyezségünkben. E béke föltételei pedig a korona hozzájárulásával állapítottak meg, tehát a mi álláspontunkat e tekintetben legfelsőbb fedezet védi. A Széll-féle formulának mennie

kell. A mi azt teszi, hogy az osztrák kormányok mindaddig változhatnak s valószínűleg változnak is, míg akad egy, mely az ideiglenes kiegyezést, ha a 14-ik szakasszal is, ily értelemben lépteti életbe.

A helyzet nehézsége tehát nem ebben, hanem a kiegyezés érdemleges részének változtatására irányuló osztrák mozgalomban van. Mert az osztrákok nagyon jól értenek a kellő hangulat előkészítéséhez s a követeléseik mellett való agitációhoz. Tartományi és szakszervezeti gyűléseik mindannyi tűzhelyei óhajaik propagálásának s a szükséges presszió kifejtésének. Aztán előállnak különben is fölbomlott parlamenti viszonyaikkal is, melyek között többszörösen szükségesnek fogják föltüntetni az érintkezési pontok biztosítását s a gyakori kormányváltozások kikerülését. Természetes, hogy mindezek föltételeit a kiegyezési javaslatok általuk kívánt módosításában keresik.

Csak hogy az ők törekvéseikkel szemben, nekünk is meg vannak a mi erősségeink.

Az egyik éppen az, hogy oda átpermanesekké váltak, míg nálunk gyökeresen megszűntek a zavarok. A legfelsőbb érdekelt körök a trón ingatag támaszának óhajai helyett, már saját érdekükben is annak a félnek érdekeit támogatják inkább, a mely a trón és a monarchia fönnállására a nagyobb s talán az egyetlen biztosítékot tudja nyújtani. Támogatják ez érdekeket annnyival inkább, mert jogosak,

Budapesti levél.

Budapest, május 5.

Május elsejével kezdődött a hét. A szociálisták ugyan vörös, de bekés lobogóikkal kezükben tömött sorokban vonultak a köruton és Andrássy-uton végig a Városligetbe. Ott megtartották a szokásos dikciókat, melyre a szokásos »Le a polgári társadalommal! képezte a refrént és a melyet végül a szokásos evés-ivás követett, mely alkalommal a nép, mely az imént még kenyeret kért, gulyást és sört fogyasztott a ligeti vendéglőkben.

Hogy a kenyérről szólok, eszembe jut a »Páner et circenses«. Nos, a ligeti május elsején nem hiányzott az utóbbi sem. Körhinta, legesolnakázás, hullámvadás, műszinkör és egyéb test-és szellemedző mulatságok bőven állottak a »fel-séges nép« rendelkezésére. Sőt egy városligeti »műzsacsarnok« már hajnali négy órakor nyitá meg kapuit és ide később el is látogatott még a »comme il faut« lipótvárosi is, ki ma hat órakor reggel fölkelvén, mindenben demokrata akart lenni. (Egy napig.)

A harminczas meg a negyvenes években még a főrangú világ, még a nemesi osztály nagyban megünnevelte a május elsejét. Ezen a napon nyílt meg többnyire a budai Horváth-kert, a melynek reünioi rendkívül látogatottak voltak akkoriban. Morelli híres zenekara játszott ott, a ki az volt a régi Pestnek, a mi Lanner meg később Strauss Bécsnek. Ott rendezték a tán-

czokat Kún Józsi, Almásy Zsiga meg a Brudern testvérek, az akkori társaság matadorjai is megforgatták bájos táncosnőiket a híres szép Zizányi lányokat, Takács Ilonkát és Orszay Lizit.

Nagy divatban volt az is, hogy a szereplő magnás családok pompás fogatokon, korán reggel kikocsikáztak a budai »Szép Juhásznő«-hoz a napfölkeltől ott bevárni.

Ma ennek már vége. Ez a május azonban arról lesz örökre nevezetes, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg, a trón örököse, először jött a magyar főurak közé. A Park-klub ragyogó ünnepe, melyet Széll Kálmán miniszterelnök rendezett a főherczeg tiszteletére, sokáig emlékeztében marad minden jelen voltunk. A trónörökös nem győzte dicsérni a remek helyiséget, a mely az öletes, zseniális Aczél Bélának valósággal még életében állított monumentuma.

Itt megemlítjük, hogy a táradhatatlan főur most egy sporttelep létesítésén fáradozik. Angol mintára a testi erő edzésére, az egészség ápolására akarja ezuttal szoktatni a magyar népet. Bizonyára ez a sporttelep is a jó ízlelő mintája lesz.

A szezon különben már végét járja, kapuzárásra került még színre Lehár Ferencz »Kuská« című dalműve. Az opera határozott és nagy sikert aratott, melyben nagy része volt a poétikus szövegnek. Kaczér Margit, R. Hilgermann, Takács, Ney és Arányi ragyogtatták tehetségüket, a remek díszletek pedig valóban káprázatosak voltak.

Míg a felnőttek szórakoznak a tavaszban,

addig a fiú- és leány-diákok ugyancsak készülnek a vizsgákra. A nőképző-egyesület iskolája kezdte meg a vizsgákat, ezuttal igaz, hogy még csak a főzésből. Talán ez a legszükségesebb tudomány is a lányoknál. Már az igaz, hogy ebből prestantek elkészültek a leánykák. A nagy gasztro-nomusok is meg lehetnek elégedve azzal a pompás, ebéddel, a melyet május negyedikén végeztek, tűszerezve a vezetőhölgyek: Rudnay Józsefné Csiky Kálmánné, Szigethy Gyuláné és még többek elragadóan kedves vendég szeretetével. Az ebéd fölött Rákosi Viktor és Kenedi Géza mondtak emelkedett hangú felköszöntőket. Az előkelő íróból álló társaság a késő délutáni órákban oszlott csak szét.

A sport is beköszönt. Az eddigi előmeeting után jön az igazi, a pesti futtatók. Készülnek a nagy urak, de készülnek a totalizátor lelkes hívei is. Sok összetakargatót forint uszít el a csattogó masinán, sok háziasszony szűkebbre szabja a menage-t, mert reméli, hogy a megspórolt konyhapénz dúsán kamatoz a zöld mezőn. Csak szegény Bewarowszki nem gyönyörködik többé a start csöngettyűjében. Az alagi első verseny áldozata ott lekszik már ősei sírboltjában és mások foglalják el a tért.

Versenyre készülnek a szárnyas ló, a Pegasus hívei is. Az akadémia nagyhete most következik. Ez a mi litteratúránk nehéz lovassága. És bizony-bizony az idén se nagyon mosolyog majd a szerencse a könnyebb lovasok, feuilletesták- és versírókra. Hidegek a rideg tudós urak, mintha csak az ideai hideg tavaszt utánoznák.

Lapunk mai száma 12 oldal.

igazságosak és méltányosak s ez a mi másik erősségünk. A fogyasztási adók révén történt eddigi megkárosításunk igaztalanságát a Badeni-kormány kénytelen volt elismerni, különben nem ment volna bele saját népszerűsége és existenciája kockáztatásával az új javaslatba. Hasonlót mondhatunk a bankparitásról is. A jogtalanság épp abban áll, hogy ezek eddig nem így voltak elintézve, a mint most az igazság ereje a változtatást javasolja.

A junktimot se fogadhatjuk el, mert az korlátozó elhatározási szabadságunkban. A mi függetlenségünkkel nem fér össze. Jól tudjuk, hogy az osztrákok azt akarják vele elérni, hogy vagy a kiegyezésnél engedjünk a méltányosságon alól, vagy a kvótánál az igazságon felül. Szóval: a junktim prés akart lenni, s épp ezért kellett a megállapodásból kimaradnia.

Az osztrák kormány tagjai a jövő héten Budapesten lesznek s kormányunkkal szóban is fölveszik az írásban már megkezdett kiegyezési tárgyalásokat. Ezzel a négy év óta vajdó kérdés megint előtérbe nyomul, hogy talán most, legalább az ideiglenesség tartamára befejezést is nyerjen.

Hogy ez elintézés nem lehet más, mint a Széll-formulával módosított korábbi megállapodás: erre nézve teljes biztosítékot látunk ugy kormányunk, — mint parlamenti viszonyaink — és a döntő körök magatartásában. No, meg a fölfordult osztrák állapotokban.

A kuriai bíraskodás a főrendiházban. A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága tegnap tárgyalta a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot. A főrendiházi ellenzék már a bizottsági tárgyaláson is nagy számmal jelent meg és heves támadást intézett a javaslat ellen. Különösen gróf Zichy Nándor és Steiner Fülöp püspök fejtették ki mindazon aggályokat, melyeket a néppárt már a képviselőházban hangoztatott. A kormány részéről azonban Széll Kálmán és Plósz Sándor igazságügyminiszter a parlamenti pártok közt létrejött békeegyezmény alapján a javaslat változatlan elfogadásához ragaszkodnak. Közel három óra hosszat tartó vita után a bizottság a javaslat változatlan elfogadását határozta el. Az

ülésen báró Vay Béla elnököl, az előadói tisztet pedig Gaál József teljesítette. jelen voltak a kormány részéről: Széll Kálmán, Plósz Sándor és gróf Széchenyi Manó. A bizottság tagjai közül: Bánffy György báró, Czorda Bódog, Dániel Gábor, Karap Ferencz, Keglevich István gróf, Laszkáry Gyula, Lechner Ágoston, Majthényi László báró, Ribáry József, Szabó Miklós, Steiner Fülöp, Zichy Nándor gróf és Szapáry Gyula gróf.

Bánffy Dezső báró mentelmi joga.

Az obstrukció legviharosabb napjainak egyikén történt, hogy *Pulszky* Ágost képviselő a Ház nyílt ülésében bejelentést tett *Rakovszky* István ellen, mint a ki vehemens és éles kitakadásokkal megsértette *Bánffy* Dezső báró akkori miniszterelnöknek, mint képviselőnek, a mentelmi jogát. A házszabályok értelmében ezt a bejelentést vita nélkül ki kellett adni a mentelmi bizottságnak, a mely azonban mindeddig nem találta időt arra, hogy a bejelentést elintézzé. *Pulszky* Ágost tudomására hozta most a Ház elnöke, hogy *visszavonja* a bejelentését, egyfelől azért, mert *Bánffy* b. nem tagja többé a Háznak, másfelől azért, mert a parlamenti viták hevében történt viszályokat nem látszik célszerűnek fölleveníteni.

A képviselőház munkája. A képviselőház bizottságainak a legközelebbi ülésén a kormány el öhajít intézetni néhány oly rövid előterjesztést is, a melyek már huzamosabb idő óta a Ház asztalán fekszenek. Ezek sorába tartozik a pekingi, tokiói és csejpei követési paloták építési költségeinek fedezésére vonatkozó miniszterelnöki jelentés, valamint a pénzügyminiszter törvényjavaslat is az 1897. és 1898. évi közösügyi kiadásokra Magyarországon által pótlólag fizetendő összegekről. A Ház pénzügyi bizottsága oly időben fogja ezeket az előterjesztéseket tárgyalás alá venni, hogy azok még a jelenlegi ülésszak bevétele előtt a Ház plenumában is napirendre kerülhessenek.

Akció az önálló vámterület mellett. A függetlenségi párt mindkét árnálátának kiküldöttéi csütörtökön este 6 órakor érkekezletet tartottak a képviselőház I. számú termében. Az érkekezlet tárgya az önálló vámterület érdekében közösen megindítandó akció módozatainak bizalmas megvitatása volt. Az érkekezleten Kossuth Ferencz elnököl. Bár konkrét határozatot nem hoztak, abban megállapodtak, hogy a kiegyezési törvényjavaslatok tárgyalása alkalmával a parlamentben az önálló vámterület érdekében a párt a legnagyobb tevékenységet fogja kifejteni. Szóba került azután, hogy az önálló vámterület érdeké-

ben országos mozgalmat indítsanak. E kérdést azonban csak a legközelebbi értekezleten fogják megvitatni.

A tőzsde-adó.

Budapest, máj. 5.

A Széll-kormány, a melyet méltán nevezhetünk a reformok miniszteriumának, ismét egy vívmánnyal lépett a képviselőház elé, mikor a pénzügyminiszter a börzeadóról szóló törvényjavaslatot benyújtotta. Vívmánynak mondjuk ezt, s kétségtelenül az, mert benyújtását az igazságosabb, a helyesebb közgazdasági politika kezdetének, a nemzetközi tőke főnhéjazó hatalmaskodása ellen küzdők vívmányának kell tekintenünk.

A képviselőház alig érdeklődött az esemény iránt, ugyszólván észre sem vette. Pedig tapsot és éljen-kiáltást érdemelt volna, mert ezzel az ország egy régi és sokat hangoztatott óhajta teljesült. Meglehet, hogy a honatyák éppen azért nem fejezték ki lelkesedésüket ez ünnepélyes pillanathoz, mert ismerve a kormányelnök jel-szavát, e ténykedésben is a jog, törvény és igazság immár napirenden tapasztalható megtestesülését látták.

Minék mondjuk el újból, micsoda igazságtalanság rejlett abban, hogy míg a közönséges halandó megadóztatás nélkül öt forintos adóvéttel sem csinálhatott: addig a börzeáner ugyanannyi millió üzleteket köthetett, vagy százezreket nyerhetett a nélkül, hogy az állammal szemben le kellett volna rónia óriási üzleteiből származó kötelezettségét.

És mi ez új törvényjavaslatnak annál is inkább örülünk, mert mi a börzeadóban sokkal többet látunk a pusztá adónál. Mi e törvényjavaslatnak jelentőségét inkább abban keressük, hogy megszünteti egyrészt a börzene kiváltságos helyzetét, másrészt le fogja rántani a leplet idővel a börzen kötött ügyletekről is, úgy, hogy előbb-utóbb világosság lesz a kulisszák mögött, s mindenki tisztában lesz azzal az eljárással

Mert hideg ez a tavasz és hiábakészül a sok legislegujabb szecceszionista-toalette, az asszonyok nem mutathatják be.

A versenyek alatt több szalonban estélyekre is készülnek, s az aranyifjúság izleltől majd minden este próbát táncot rendez a Parkklubban. Csekonicz Gyula és Iván grófok az idei szezon matadorjai. Változnak az idők. Szapáry Pál, a ki már Pál lett, búcsút mondott régi rendezői babérainak és a sorok-ujjalusi kastélyban ringatja a Szapáry-familia legfrisebb hajtását, a kis Gézuskát. Ujra egy Szapáry Géza! Adja az Isten, hogy méltó legyen nagyapjához, a néhai kiváló magyar főurhoz.

De lassacskán megteleknek a többi kastélyok is, a versenyek után kiürül Budapest és a mágas-paloták kapualján csak a polgári kabátját fölöltött vastag portás szundikál. A középosztály is megy Budakeszre, Soroksárra — és porfelhők, meg kacsatök közepette szuggerálja magára, hogy nyaral.

D'Artyan.

Két napló.

Írta: Montegut.

Mikor a szép asszony, valamennyi között a legkiváncsabb, elhaladt Jean-Paul mellett, a vágyakozás barázdáját hagyva maga után, a férfi tekintete sokáig követte őt, valami kérdés fölött töprengve, a mire nem találta meg a választ.

Hol, mikor találkozott ezzel a feltűnő szép nővel?

Megkérdezte halkan a nevét, de az semmi emléket nem ébresztett benne. Férjes nő volt, Clairmontné volt a neve. De Jean-Paul azért tudta, hogy ismerte őt valahonnan és tovább törte a fejét a nélkül, hogy egy homályosan lebegő emléket föl birt volna eleveníteni agyában.

A táncestély ezalatt vígan folyt tovább; a hervadó virágok és a sok illatszert kábító illata betöltötte a fényesen világított termeket; a keringő andalgó zenéje bölcsődaloként édes bágyadságba kezdte ringatni a kifáradt táncolókat...

Nemsokára véget ért az éj és Jean-Paul még mindig gyötörte a rejtély. Talán soha többé nem láthatja viszont ezt a szép asszonyt, a kibe első percztől fogva, hogy meglátta, belebolondult, érezve, hogy már azelőtt is szerette a nélkül, hogy a titokzatos múltba belepillantani tudott volna.

Lehetséges volna-e, hogy az ember többször élt volna e földön és a siron túl is találkozhat azokkal, a kiket szeretett? Csak hogy nem ismerheti föl őket azonnal és egykori szerelme csak rejtélyes sejtésként rezgi át szívet!

Egy magányos zugba vonulva, ilyen gondolatokon töprengett, tekintetével a csábító asszonyt keresve.

Egyik barátja zavarta meg álmadozásában. — Mit művelsz itt egyedül? — kérde. — És mire bámulsz olyan kidülledt szemekkel?

Jean-Paul, elfoglalva gondolataival, azonnal felel:

— Nem mondhatnád meg, hogy ki az a gyönyörű nő ott, a ki mindenkit elhomályosít szépségével?

— Melyik? Az ott? A bájos, isteni Clairmontné?

— Tudom a nevét, de az mit sem mond. De honnan jön? Mire gondol? Hová megy?

— A Saint-Honoré-utcából jön, ott lakik; arra gondol, hogy már későn van és jó lenne haza térnie férjével, azzal a vaskos, piros képű fiúval ott... és haza is fog menni bizonyára...

Jean-Paul eltörtöritotta az arcát és felelt:

— Senki sem világosíthat föl hát! — Hallgass rám... Nekem úgy tetszik, már találkoztam valahol ezzel a Clairmontnéval, de nem bírok rájönni, hol?

— Várj csak — válaszolt a készséges barát — talán emlékezni fogsz, ha meg tudod a leánynevet. Mielőtt térjhez ment, Maugé Évának hívták... többet nem tudok róla... de el vagyok ragadtatva, úgy mint te...

— Maugé Éva? — mormolta Jean-Paul. — Most már tudom... köszönöm... eszembe jutott! Én Istenem, minő régen volt ez! Jó éjt! Haza megyek. Most már hála neked, ki vagyok elégitve.

És szétválasztva a csoportokat, keresztül törte a tömegen, már az ajtónál volt.

— Az én barátom megbolondult!... gondolta a másik, — nem névséges-e, ha valaki

és — hogy úgy mondjuk — közgazdasági hadviseléssel, a melyet a börze lovagjai egymás között, de — sajnos — legtöbbször a népek, s főképp a vidéki nép anyagi jóléte ellen folytatnak.

Mihelyt egyszer valamit megadóztatnak, már megvan a garancia az iránt, hogy az adó-objektum alapos tanulmány tárgya lesz. S a börzénél nem kell egyéb, mint azoknak az adatoknak a beszerzése, a melyek alapjai az adónak. Szóval, hogy miben hány ügylet köttetik, s mily összeg erejéig. Ez adatok birtokában aztán nem lesz nehéz megállapítani azt, hogy vajon tisztességes-e a börze szelleme, vagy sem; törvényes üzleteket kötnek-e ott, vagy sem?

Elég lesz csak egy pillantást vetni az említett adatokra, s mindenki meg fogja tudni: piac-e a börze, vagy hazárd-játékosok gyülekező helye? Mert akkor ki lesz mutatható: mily arányban áll az effektív üzlet a differenciális ügyletekkal.

Ez adatok eddig a börze kuliszatitkai voltak, s csak nagyon végzetes következményekkel kapcsolatos esetekben lehetett kimutatni, hogy több darabot adtak el, mint a mennyi bizonyos czimlethől egyáltalán létezik, s hogy inkább a különbözeti játék, mint a reális üzletkötés a börze-lovagok célja.

Meglehet, hogy ez adatoknak a beszerzése eleinte sok nehézségbe fog ütközni, s hogy abban a börze-lovagok nem igen fogják támogatni a törvény végrehajtóját. Ez azonban minket nem igen aggaszt, mert a magyar fináncznak a szeme nagyon éles, s ha az kezd nyomozni: bizony végére is jár a dolgnak. Nincs az a sürű börze-fátyol, a mely a mi finánczunk szeme elől valamit el tudna takarni.

Ezért örülünk mi ennek a törvényjavaslatnak, mert bizonyosnak látjuk, hogy ez előkészíti és bevezeti a börze teljes reformját, véget vetve a börze-lovagok garázdalkodásainak.

A mi vidékünk gazdáinak kétszeres oka van az örövendezésre, mert ők érzik, ők tapasztalták eddig a legérzékenyebben, hogy a börze lovagjai éppen nem különböztek a Monte-Carloba zárandokló szerencse-lovagoknál, s miként azok, úgy ezek is azt a pénzt rakták zsebre, mely legtöbbször utolsó próbaként került a játékszenvedélyek asztalára.

Ismételve üdvözljük tehát a kormányt ez újabb vívmányért, s köszöntjük Lukács László pénzügyminisztert, a ki azt a Ház asztalára tette.

A börze megreformálása lassan fog menni, de meglesz! (K. sz.)

Az alábbiakban közlünk néhány részletet a tőzsdeadó-javaslathoz csatolt indokolásból.

A modern államok adórendszerében — úgy mond a bevezetésben az indoklás — az egyenes adókon és a fogyasztási adókon kívül az adóknak még egy harmadik csoportozatával is találkozzunk, mely forgalmi adó tudományos elnevezés alatt azzal a közös ismervvel bír, hogy az alkalmilag, bizonyos jogcselekmények után, okiratok kiállításánál vagy hatósági szolgáltatások után szedetik be.

A forgalmi adók elnevezése alatt a szolgáltatásoknak oly sokféle és oly különböző vállalja egyesül, hogy a tudományos elmélet a forgalom egyöntetű megállapításában és általános megokolásában eddigelé teljes megállapodásra nem volt képes jutni.

Lényegükben a forgalmi adók kétségtelenül oly vagyoni adókként jelentkeznek, a melyek az egyes vagyonelemek forgalmára neheznek, tekintet nélkül arra, hogy az egyes forgalmi aktusok nyereséggel járnak-e vagy sem. Ebbeli ismervükben fogva az adórendszer kiegészítése szempontjából a forgalmi adóknak fontos feladat jut: különösen ma, midőn a gazdasági fejlődés a forgalomnak mindinkább nagyobb jelentőséget kölcsönzött és az egész gazdasági élet ugyyszólván az egyes forgalmi aktusok sorozatából áll.

Ebben a modern gazdasági életben az ingó tőke rendkívül nagy jelentőségénél fogva az értékpapírforgalomnak és annak legnevezetesebb piacának, a tőzsdének, mindinkább nagyobb és nagyobb szerep jut, de a tőzsdei forgalom tárgyát képező ingó tőke megadóztatása ezzel a fontos szereppel egyáltalán nem tartott lépést.

Az illetékszabályokban több oly intézkedést találunk ugyan, mely a tőzsdei forgalommal

kapcsolatban adókat állapít meg, így nevezetesen az alkuszok naplójának és költveleinek, a kereskedelmi könyveknek, leveleknek és számláknak, az előlegügyleteknek bélyegkötelezettsége kétségtelenül a tőzsdei forgalmat is érinti, de bizonyos, hogy ezzel szemben az ingatlan tőke forgalma sokkal súlyosabb tehernek van alávetve, főleg tekintettel arra is, hogy a tőzsdei forgalom rendszerint alakszerűtlen okiratok mellett vagy egyáltalán minden okirat nélkül bonyolódik le.

Ez a körülmény és az államháztartás növekedő szükségleteit, Európa legnevezetesebb államait az utolsó évtizedben a tőzsdei ügyletek rendszeres megadóztatására indították, a mi a tőzsde-adó vagy az értékpapírforgalmi adó megalkotásában jelentkezik.

Nálunk e kérdés a közvéleményt csak 1886. óta foglalkoztatja, a midőn ugyanis az 1885. évi május hó 29-ikéről kelt német birodalmi törvény hatása alatt Istóczy Győző képviselő törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé: »az értékpapírok adás-vevése és a tőzsdeszerű adás-vevése és egyéb beszerzési ügyletek után fizetendő illetékekről«. A képviselőház bölcsesége különös tekintettel arra, hogy a szomszédos Ausztriában a tőzsdeadó még nem hozatott be, a javaslatot ez alkalommal időszerűtlennek tartván, azt nagy többséggel elvetette.

Ennek az évrnek a jogosultsága az 1892. diki évi szeptember hó 18-áról kelt osztrák törvény által megszünt ugyan, de a tőzsde-adó behozatalát még egy ideig ama körülmény késleltette, hogy a tőzsdei leszámolási eljárás, mely az adó kivetésénél és beszedésénél a főszerepet lett volna hivatva, nálunk csupán az 1892. évi folyamán rendeztetett be, ennek utána pedig egyrészt meg kellett várni, míg a leszámolási eljárás meghonosodik, másrészt pedig az időközben bekövetkezett gazdasági válság közepette nem látszott időszerűnek, az amugy is elgyöngült tőzsdei forgalmat új teherrel sújtani.

A kedvezőtlen viszonyok, sajnos, még ma sem szűntek meg ugyan teljesen, de ennek dacára adórendszerünk kiegészítése céljából a tőzsde-adó behozatalát továbbra már el nem odázhajtuk.

A tőzsdei forgalom megadóztatásának hivatása a kereseti, illetőleg jövedelmi adók kiegészítésében jelentkezik, mert egyrészt a tőzsdei ügyletek az egyeseknek nem iparszerű és így kereseti adóval nem terhelt kereseti tényeiként jelentkeznek, másrészt mert a kereseti- és a tőkekamat-adó hiányait csak úgy lehet ellensúlyozni, ha a forgalomba jutó ingó tőkék, melyek nagy általánosságban az adóképes vagyonosságnak bizonyítékát

közel a negyvenhez és ilyen izgalomba jön egy asszony miatt. Oh! lá! lá!

*

Alig ért haza Jean-Paul, kikutatta összes fiókjait és így monologizált:

— Maugé Éva! Tíz év előtt Trouvilleben tizenégy éves volt . . . helyes. Oh! minő bájos volt, mikor a tengerparton sétált, kibontott haja repdesett a vállán . . . még egész gyermek volt, de testileg egészen ki volt fejlődve. Hát még a vízben? Sokat ígért . . . és bevált. De hol is van a naplóm 1883-ból . . . hol lehet?

Mégis csak jó szokás az, ha az ember naplót vezet. Tizenöt év óta pontosan följegyeztem uti tapasztalataimat. Ebben a könyvben (de hová a manóba is tettem, egyedül ez hiányzik!) föl talállok Maugé Éváról apró részleteket és ha majd először ismét találkozom Clairmontnéval, hevenyében elmondom neki visszaemlékezéseimet. Nagyon fog majd nézni . . . Hogyan, ön emlékezik? Már akkor is szerettem. És így tovább . . . ütöm a vasat, a mely meleg . . . így kezd az ember az ostromot. Ah! De, ime, itt van: »Trouville 1883«. Meg van! Bravo! Győztem!

Olvasni kezdte az elsárgult lapokat:

Aug. 13. Sajátságos kis leány ez a Maugé Éva, a ki most érkezett . . . igazi francia típus . . . nagyon szép . . . az ember akaratlanul rá gondol. Viselete még fiús és máris kaczer asszony. Ugrál, tánczol, de ördögi szemében furcsa dolgok tükröződnek . . . sokat ért már és még többet szeretne tudni . . .

Aug. 16. Ismét Maugé Éva. A rákaszatnál hatan voltak, mind egykoru leánykák, a többi öt meztelen lábszárrakkal, Éva fekete harisnyát húzott fűrdőruhájához. Minő lábszárok! Még csak 14 éves és máris vágyakat ébreszt . . . Sokat ígért.

Aug. 25. Ez ostobaság . . . álmotmad róla.

Sept. 3. Kegyetlenül pofon ütött egy 14 éves kis fiút, a ki hátulról nyakon csókolta őt . . . Haragjában pompás volt!

Minő szemek! Minő fogak! Ha tizenhét éves lennék, nőül kérném . . . De fájdalom, kisé öregb vagyok.

Jean-Paul letette a jegyzőkönyvet.

Elég ennyi. A fekete harisnyák, a pofon emlékeztetése fogja hozni neki a multat és elég bizonyosság lesz, hogy már gyermekkorában is benyomást tett a komoly férfura. És talán . . . ki tudja? . . . a férje olyan rút . . . aztán . . . aztán . . . sokat ígért . . . bizonyára bevált . . . igen ő be fog válni.

Nyolcz nappal később Jean-Paul, a ki szenvedélyes vadászként követte a szép asszony nyomdokait, egy bizalmas kis estélyen három lépésnyire állt a fiatal nőtől. Bemutatta magát és mélyen meghajolt. Az asszony figyelmesen vizsgálta őt, aztán rövid szünet után mosolygva mondta:

— Jean-Paul ur . . . de bocsánat . . . úgy hiszem, mi már találkoztunk . . . Oh! az már rég . . . nagyon régen volt, a cseresznye még nem volt érett . . . úgy hiszem, Trouvilleben történt, nemde?

Jean-Paul magánkívül volt örömeiben: ő is emlékszik! De hát mi csodálni való is van ebben?

Nem volt-e ő akkoriban a tengerpart egyik királya? Ő viselte először a térdnadrágokat; a ritkító mellények, az előtő kabátok az ő találmányai voltak.

Végre is ő emlékezik!

Jean-Paul azonnal olvadozott és elkezdte a régi emlékek felsorolását. Az asszony kíváncsian hallgatta; a szeme pajkosan fénylett. Mikor aztán a férfi feltalálta a »fekete harisnyát« aztán a »pofont«, elbeszélést csendes melancholiával, rejtett szenvedélyre való célzásokkal fűszerezve, Clairmontné gratulált neki kitűnő emlékezőbelségéhez, főleg mivel az egy 14 éves gyermekre vonatkozott.

— A fekete harisnyák . . . úgy van . . . csupa gyerekeskedésből vagy talán véletlenül történt . . . A pofon . . . csakugyan, az is megtörtént és az, a ki kapta, most a férjem . . . Minden elismula világon, a mint láthatja.

Jean-Paul elkomolyodott.

Az asszony folytatta:

— De hogy valaki ennyire jól visszaemlékezhet . . . valjha be ösztintén, ön bizonyára naplót vezet, — valjha be. Én is naplót vezetek már évek óta . . . azóta . . . és úgy hiszem, az ön neve is előfordul jegyzetemben.

Jean-Paul sugárzó arczzal bevallotta. Az egész estén folyton Clairmontné mellett volt. Elhalmozta őt tulzott udvariasságokkal, édes-kés bogyókkal, a mik fölültek egy szerelmi nyilatkozattal.

Reggeli 2 óra felé már nekibátorodott és bevallotta nyíltan, hogy szereti őt . . . mindig szerette . . .

képezik, értékükhöz mérten forgalmi adóval sújtának.

Ezenfelül szociálpolitikai szempontok is indokolták a tőzsdadő behozatalát, mert ha a legutóbbi években a fogyasztási adók emelése mindinább szükségessé vált, a mely adók pedig az alsóbb néposztályokra vagyoni képességükhöz arányítva súlyosabban nehezédnek, ellenében csakis igazságos az oly adó behozatala, mely az alsóbb néposztályokat figyelmen kívül hagyva, kizárólag a vagyonos, tehát adóképes elemeket terheli és részben a tőkegyűjtési erő utólagos megadóztatásaként is fog jelentkezni.

A törvényjavaslat szerkesztésénél a kiindulási pont ezekhez képest az volt, hogy az adó kizárólag az értékpapírok fogalmát érintse, ezen a kereten belül azonban az ügyletek adókötelességét teljes általánosságban és minden kivétel nélkül állapítja meg.

Igaz ugyan, hogy egyes államok törvényes intézkedéseiben, nevezetesen Ausztriában és Franciaországban az az elv uralkodik, hogy az értékpapírforgalmi ügyletek adókötelessége csak abban az esetben áll be, ha az ügyletek a tőzsdén kötődnek, vagy ha a szerződő feleknek legalább egyike iparszerűen foglalkozik értékpapírforgalmi ügylettekkel, illetőleg kereskedő, de én részemről ezt a megkülönböztetést, mint a forgalmi adóknak fentebb ismertetett elveivel ellentétben állót, annál kevésbé látom indokoltnak, mert az adókötelesség általános kiterjesztése ellen számbavehető gyakorlati nehézségek nem szólnak és habár el kell ismernem, hogy a pénzügyi eredmény szempontjából ez a kérdés jelentőséggel alig bír, azt tartom, hogy ez a körülmény alig indokolhatja az általános adókötelesség alóli kivételnek megteremtését, különösen akkor, mikor ez könnyen lenne felhasználható az adókötelesség kijátszására.

Németországban is következetesen van keresztülve az általános adókötelesség és dacára annak, hogy a német törvényt ezenfelül még a kötegykényszer is jellemzi, a gyakorlati életben a törvény ily irányú intézkedésének végrehajtása nehézségekbe nem ütközött.

Ezt a most említett kötegykénységet, a mely egyébiránt a francia törvénynek is jellegzetes intézkedését képezi, én részemről az adó helyes biztosításának szempontjából nem tekinthetem oly fontosnak és elkerülhetlenül szükségesnek, hogy erre való tekintettel a forgalomnak régi és a gyakorlat által teljesen meghonosított formáin változásokat kívánnék életbeléptetni.

Ebből az indokból az adó technikájának szempontjából inkább az osztrák törvénynek a gyakorlatban is bevált intézkedéseit tartottam szem

előtt, különös figyelemmel arra is, hogy a mennyiben szoros gazdasági kapocs fűz bennünket össze Ausztriával és a mennyiben tőzsdei szokásaink és az ügyletek formái is majdnem teljesen azonosak, könnyen fölmerülhetne itt is az a veszély, hogy az ügyletek formáinak erőltetett változása folytán forgalmunk egy részét Ausztriába tereljük. A törvényjavaslat szerkezete is jóval egyszerűbb az osztrák törvénynél.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 5.

Magukat a képviselőket is meglepte a saját szorgalmuk. Mindössze a tegnap megzavazott két törvényjavaslat harmadszori olvasása van a napirenden és a folyosó, daczára annak, hogy kün szakad az eső, megtelik zsufolásig. A törvényhozók megkérdézik egymást:

- De miért is búsongunk ma ennyire?
- Nem tudom én.
- Talán készül valami?
- Miből sejted?
- Nem sejttem én semmiből.

Beszélik, hogy Perczel Dezső elnök tegnap az ülés után sorban buzdította a képviselőket:

- Okvetetlenül el kell jönni a holnapi ülésre.
- Miért, kegyelmes uram?
- Majd megtudod holnap.

Ma azután, hogy csakugyan ilyen szépen begyűlték a honatyák, meginterpellálják az elnököket:

- Hát miért figyelmeztettél kegyelmes uram, hogy bejőjünk?

Az elnök mosolyogva válaszolt:

- Azért, mert e nélkül alkalmasint nem jöttetek volna és én egyedül lehettem volna Molnár Antallal.

Igy serkenti buzgalomra a Házat a gondos elnök. De nemcsak a Ház szorgalmas: a karzat is. Olyan szépen kivirult a galleria, hogy sokan megjegyzik:

- De kár, hogy ez a szép karzat semmi érdekesezt se kap!

De jó az Isten: nem mulik minden érdekesség nélkül az ülés. A mint a jegyzőkönyv hitelesítésével elkészültek, jelenti az elnök:

- A miniszterelnök ur kíván szólni.

Mozgás támad.

- Halljuk! Halljuk!

A miniszterelnök fölállt és a következő kijelentéseket teszi:

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Bocsánatot kell kérnem a t. képviselőháztól, hogy vissza kell térnem a tegnapi ülésben történt egy felszólalásra. (Halljuk! Halljuk!) Pichler Győző képviselő ur annak az interpellációjának, a melyet a Vaskapu-tarifa kérdésében a kereskedelmi miniszter urhoz intézett, indoklásában, a melyet egy hosszabb beszéd kísértében terjesztett elő, megemlékezett egy külföldi államról — szerinte beavatkozásáról — és megemlékezett oly kifejezésekkel, a melyekre kötelességem visszatérni, mert azokat szó nélkül nem hagyhatom. (Halljuk! Halljuk!) Nagyon sajnálom, hogy ma kell ezt tennem, de a t. képviselő ur beszédjének annál a részénél helyemről előszólitottak és így nem voltam jelen a Házban. Ma azonban — a mint a reggeli lapokban a beszédnek szószérianti szövegét olvastam — nagy sajnálattal tapasztaltam, hogy a t. képviselő ur oly kifejezésekkel élt, a melyeket nem hagyhatok szó nélkül és a melyekre ki kell kérnem a t. Ház figyelmét. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselő ur beszél arról, hogy Bajorország beavatkozott ebbe a kérdésbe és más államok is beleavatkoztak. A mi mindenekelőtt ezt a beavatkozást illeti, a kereskedelmi miniszter ur, a ki bizonyára reflektált rájuk.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Ugy van!

Széll Kálmán miniszterelnök: . . . mert megmondotta, hogy beavatkozások nem történ-

tek; kérdések tettek ugyan, de semmiféle beavatkozás senki részéről nem történt. De ez nem indítana engem a felszólalásra. A képviselő ur azonban, midőn ezt a beavatkozást felemlíti, akkor Bajorországról oly szavakban emlékezik meg, a melyeket komoly megjegyzés nélkül nem hagyhatok és a melyeket vissza kell utasítanom.

A képviselő ur beszél nevetséges eljárásról, beszél fraglans szerződésességéről és hogy keresi a tolvajt az, a ki tolvaj. (Mozgás.)

T. képviselőház! Én azt hiszem, ebben a parlamentben senki részéről sem nem helyes, sem nem illő, sem nem parlamentáris ilyen modorban nyilatkozni. (Ugy van! Ugy van!) Egy velünk barátságos viszonyban levő államról pedig éppen a leghelytelenebb dolog így beszélni, arról az államról pedig, a mely a mi uralkodóházunkkal való rokonsága által benső szálakkal van Magyarországgal is összekötve, így nyilatkozni éppenséggel nem szabad, nem illik; egy olyan államról, a mely nekünk az első királynét adta és a mely adta a mi megdicsőült királynékat, a kinek elveszte fölött Magyarország örökké keseregni fog, így megemlékezni nem szabad és komoly visszautasítást érdemel. (Élénk helyeslés jobbfelől. Egy hang a szélsőbaloldalon: Az a kérdés: igaz-e? Mozgás.)

Ha szerződésességéről beszél a t. képviselő ur, tetszett volna azt bizonyítani vagy igazolni; de ő nem igazolta; de ezekkel a kifejezésekkel vádolni egy velünk barátságos viszonyban álló államot vagy kormányt és ilyen szavakkal emlékezni meg róla, ez, nézetem szerint, meg nem engedett, nem helyes dolog és arra nekem visszatérni és a magam részéről ezen komoly kijelentésekkel kellett kisérni. (Élénk helyeslés.)

Én sajnálom, hogy azok a kifejezések itt használtattak, mint helytelenekezt és meg nem engedetteket, vissza kell azokat utasítanom. (Élénk helyeslés.)

Thaly Kálmán: De Lueger hogy beszél ró-lunk? (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Éppen azért nem szabad itt is!

A lojális és tapintatos felszólalást zajos helyesléssel fogadja a Ház; azután átternek a napirendre. Minden emóció nélkül megszavazák harmadszori olvasásban a kuriai bíraskodás és az állami népiskolák megfelelő elhelyezéséről szóló javaslatokat. Hitelesítik a jegyzőkönyvet; azután megy pihenni a Ház — a jövő péntekig.

A tízperces ülés se maradt hát minden érdekesség nélkül.

HIREK.

Kolozsvár, május 6.

Uj egyetemi tanár. Tegnapi távirataink között jelentettük már, hogy a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király már határozott *Finály* Henrik üresen maradt tanszékeinek betöltése dolgában.

A király leiratának szövege a következő:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. *Pósta* Béla, a magyar nemzeti muzeum érem- és régiségtára őré, a Nevemet viselő kolozsvári tudomány-egyetemen a régészet nyilvános rendes tanárává a rendszerezett illetményekkel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi ápril. hó 14-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Wlassics Gyula, s. k.

Dr. *Pósta* Béla kinevezése osztatlan megelégedést keltett Kolozsvárt. Az új tanárban tar-

Az asszony nem szakította félbe, az utolsó szavakra azonban élénken felel:

- Holnap megkapja a választ, uram.

Elragadtatva, túlboldogan tért haza Jean-Paul. . . Nem kételkedett, hogy szeretik. . . már 10 év óta szeretik. És vigan ismételtette magában az utczán:

- Sokat ígért . . . és bevált . . . bevált!!

Másnap csakugyan levele érkezett. Reszkető kézzel törte föl a borítékot. Két elsárgult lapot tartalmazott, a mi egy jegyzőkönyvből volt kitépve és gyerekes írással ez volt ráírva:

Aug. 13. Egy nevelésig ripók érkezett, a ki rövid nadrágot hord; ha valakinek olyan csunya lábszára van, jobban tenné ha eltakarná. Jean-Paulnak hívják. A ki látja, kineveti. . .

Aug. 16. A ripók, ugy uszik, mint az ólomkutya. . . ma jócskán vizet ivott. . . az uszó-mester egyik lábánál fogva huzta ki. . . huh! beh zöld volt! . . .

Aug. 25. Mindig rám bámul. . . egészen ki-düllesztli a szemeit. . . jaj de rút! A mellénye olyan csunya sárgászöld színű, hogy az embernek a gymra émedyedik tőle.

Szept. 3. Mindig jobban s jobban bámul rám. . . A mama azt mondta róla, hogy faragatlan, paraszt; a papa pedig, aki katonás nyíl-sággal beszél, olyasmit mondott róla tegnap a gyógyteremben, a mit restelek itt leírni!

És a régi lapok alján, friss tintával nagy betűs angolos írással ez állt:

- Ezek az én emlékeim és a tegnapi benyomás nem törülte el azokat.

talmas, kiváló erőt nyer az egyetem. Az a derék értékes munkásság, a melyet dr. Pósta Béla a tudományos irodalom terén eddig kifejtett, teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy az új professzor eredményesen fogja betölteni néhai Fındly Henrik tanszékét.

A választók névjegyzéke. A kolozsvári központi választmány a választó névjegyzékek kiigazítása végett tegnap délután tartotta első ülését Szvacsina Géza polgármester elnökelete alatt. Az ülésen jelen voltak: dr. Czikmántori Ottó, Deák Pál, Dorgó Albert, dr. Esterházy László előadó, Ferencz József, Pollák Lajos, dr. Szamosi János és Székely Miklós választmányi tagok. A belügyminiszeri leiratok tudomásul vétele után a választmány az összeíró bizottságok tagjait a következőleg alakította meg: I. a belvárosban: Dávid Antal, dr. Czikmántori Ottó és dr. Fischer Lajos; II. a külközpén-külmagyar kerületben: Biró János, Nagy Kálmán és Szacsavay Dénes; III. a külső kerületben: id. Benel János, dr. Deák Albert és Valentini András. Megjegyzendő, hogy a kolozsmonostori választók választói jogosultságukat csak a városi bizottsági tagok választásánál fogják gyakorolni. A központi választmány továbbá felkérte a polgármestert, hogy az összeíró bizottságok tagjait különösen kérje fel arra, hogy a választói névjegyzékek összeállításánál az eddigienél nagyobb buzgalmat fejtsenek ki, hogy a névjegyzékek lehetőleg pontosan állítsanak össze. Egyben elhatározta a választmány, hogy az adóhátralekkes választókról egy külön névjegyzéket fog összeállítani és végül, hogy e határozatairól az érdekelt közönséget hirdetmény útján fogja értesíteni. Ezt a hirdetményt lapunk hétfői számában fogjuk közölni.

Május havi Mária-ájtatosságok. A virágokkal szépen és gazdagon felékesített főtéri templomban a nagyszámú hívők részvételével mindennap d. u. 6 órakor májusi-ájtatosságok tartatnak. Az ájtatosságok egész május haván keresztül tartatnak és az ünnep- és vásárnapokon szent beszédek lesznek, szintén d. u. 6 órakor. A beszédeket Szekeres József hitoktató fogja tartani. Az első beszéd holnap (vasárnap) lesz.

Dr. Farkas Lajos egyetemi tanárt, a a róm. kath. egyházközség megválasztott főgondnokát, holnap, május 7-én, iktatják be ünnepélyesen díszes állásába. Az egyházközség ugyanis vasárnap rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya lesz a főgondnok beiktatása. E közgyűlésen először is felolvassák Majláth gróf püspök leiratát, mely a főgondnok-választás megerősítését tartalmazza, ezután a főgondnok leteszi a hivatali esküt s az elnök beiktató beszédére válaszol. Ezzel aztán minden formalitásnak megfelelően be lesz töltve a dr. Groisz Gusztáv halálával megüresedett főgondnoki állás.

Gyarmathy Zsigáné fölolvása. Az Eke, — mint említettük már, — holnap (vasárnap) d. e. 11 óráról kezdődőleg fölolvásó-ülést tart a ref. teologia disztermében. Az ülés egyik legerdekesebb pontja Gyarmathy Zsigáné dolgozata a kalotaszegi varrottasokról. Az élénk, ötletes tollú urnő dolgozatát, melyeket a szerző szívessegeből hétfői számunkban közlünk, Gaj-ságó Antalné urasszony olvassa föl. Az ülés folyamán Vikár Béla mutat be kalotaszegi népdalokat fonográfán.

A fölolvásó ülésre az Eke vendégeket is szívesen lát.

A kolozsvári üzletvezető-helyettes. A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter most töltötte be az üzletvezető-helyettesi állást, a mely tudvalevőleg Schandl Mihály üzletvezető előléptetése következtében ürtült meg. A helyettesi előkelő állásra a miniszter Dax Adolf felügyelőt nevezte ki, a kit jeles szakértelme és fáradhatlan munkássága egyaránt ki-válóan érdemessé tesznek erre az előléptetésre. A kinevezést úgy az államvasuti tisztviselők, mint a nagy közönség köreiben örömmel és meglepéssel fogadják.

Jönnek a rezervisták. Hétfőn, május 8-án, 600 póttartalékos katoná vonul be Kolozsvárra 13 napig tartó fegyver-gyakorlatra. A rezervistákat részben a Fellegvárban, részben a Sigmond-féle hízalónál levő épületekben szállásolják el.

Házasság. Dr. Kozma László államvasuti hivatalnok a kolozsvári anyakönyvi hivatalban ma délután 5 órakor házasságot kötött Szathmáry Róza kisasszonnyal, Szathmáry Elek és neje Fröhlich Ilona urnő kedves leányával. Fogadja a fiatal pár a mi részünkről is a legmelegebb szeretkekvánatokat.

A főtéri oszlop lebontási művelete már a végére jutott. Most már a talapatát bontják az oszlopnak, melyet a megvénült és hanyatló századnak elején, 1817-ben emeltek I. Ferenc császár-herceg és neje Karolina Augusztá császárné-hercegné kolozsvári látogatása emlékére. Az emlékoszlopon látható volt a dombormű, a mely a kegyes uralkodónót úgy ábrázolja, hogy a szegényeknek segélyt osztogat, a mi az akkori inségben a legnagyobb jótékonyosság volt. Az emlékoszlopot a város közönsége építette és költségeit gyűjtés útján fedezték, de a közönség szegény lévén, a tetemes összeg nem gyűlt be egészen. A hiányt pedig Topler nevű vagyonos fogadós fedezte, kinek a mai pénzügyi palota helyén állott a fogadója. A lebontott oszlopot az óvárban, a Karolina Augusztáról elnevezett kórház előtti térre állítják, a hol már az alapozási munkálatokat meg is kezdték.

A Tekéző-Társaság közgyűlése. A kolozsvári Tekéző-Társaság holnap (vasárnap) délután 5 órakor házsongárdi helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az elnökség ezen az uton is felhívja a tagok figyelmét. A közgyűlés tárgya: új tagok választása.

Utazás Keletre. Propper János, a fáradhatatlan és lelkes utazás-rendező, az idén is rendezett egy nagyobb szabású keleti utazást. Propper Kairóból ápr. 25-iki kelettel levelet küldött Székely Miklósnak, tudatva, hogy az általa vezetett társaság a legjobb kondícióban érkezett meg Egyiptom fővárosába. Velenczétől Alexandriaig pompás idő kedvezett tengeri utójuknak és tükörsima tengeren, a legnagyobb kényelemben tettek meg a hosszú utat. Alexandriaban a társaság két napot töltött. Április 24-én érkeztek Kairóba és 26-án kirándultak a piramisokhoz. A rákövetkező napon séta-hajózást tettek a Niluson, 26-án pedig Port-Said-ba utaztak. Április 30-án érkezett a társaság Jaffába és onnan Jeruzsálembe indult.

Doktorrá avatás. Ma délbén avatták fel a kolozsvári tudomány-egyetemen az államtudományok doktorává Kossa Elemér városi II. aljegyzőt. A fiatal, jelesen képzett tisztviselőt melegen üdvözlötték barátai és rokonai a mai szép ünnepély alkalmából.

A műjég. A városi légűbűt telepen teljes erővel halad most a munka, de így is nagy késéssel adatik át a használatnak. A késedelem oka az volt, hogy a gép külföldi alkatrészei az óriás megrendelés miatt nehezen készültek el. Szerencsére Kolozsvárt akár őszig van elég termézetes jég, a mi ugyan nem is hasonlítható a

kristálytisztá műjég-hasábkhoz, — de a míg a gyártás megindul, mindenesetre használható. Úgy halljuk, hogy a városnak már is tettek ajánlatot arra, hogy az összes el adott jégkészletet egyik alföldi város megveszi. Ha a kolozsvári közönségnek nem lesz szüksége az egész termelésre, a fölösleghől hetenkint egy waggonnal fog a Tiszántúlra szállítani a város.

A fogyasztási adók bérlősége napok óta folytatja a fogyasztási adó alá eső italok leltározását. Az új és régi bérlőség, valamint a hatóság egy embere járja végig az összes italmérők és fogyasztók pinzéit és raktárait, hol újból fölveszik a meglevő italkészletet. Ha a most leltározott italtól az illető tulajdonos már a régi bérlőnek megfizette a fogyasztási adót, azt az összeget a régi bérlő visszafizeti az új bérlőnek. A leltározás még néhány napig el fog tartani és meglehetősen muktán ad a viszonyok rendezése úgy az új, mint a régi bérlőknek.

Villamos vasut! A kolozsvári közúti gőzvasutnak villamossá átalakítása érdekében a a város e hó folyamán fogja a szerződési tervezetet tárgyalni. Értesülésünk szerint, a részvénytársulat budapesti képviselői részt fognak venni a tárgyalásokon, hogy azok gyorsan lebonyolíthatassanak. A magunk részéről örömmel üdvözljük a mielőbbi átalakítást, de óhajtanánk tartjuk, hogy a szerződés rigorozus pontossággal szövegeztessék, s az érdekek kölcsönösen megóvassanak. E végből helyén valónak látók, ha a tárgyalásra olyan szakértő is meghivatnék, a ki a villamosvasut építésében speciálta.

Erzsébet királyné utja. Tegnap délután a város ház tanácstermében, valamint a helyszíni szemlén döntött a szepítő-egylet bizottsága a fölött, hogy a Fellegvárra vezető szepentin kiépítése mikép létesíttessék. A bizottság a régi terv mellett marad s a Makoldin-féle szőlőtől kiindulva, 3-4 telek fölött fogja elvezetni a szepentin utat; az ut derekán levő kis lensikon pihenővel, a fordulónál lépcsőkkel. Jegyző jelentette, hogy Kóváry László történetíró akad. tag fölajálta, hogy a telkéből az uttestre eső részt díjmentesen engedti át. A bizottság ezt örömmel és hálás köszönettel fogadta el s a tanácsnak be is jelentette. Reméli a szepítő-egylet, hogy a többi birtokok is ditalanul fogják átengedni a szükséges területet. Aldozattal ez reájuk nézve azért nem jár, mert a tervezett hid és szepentin ut létesülése által jelentékenyen emelkedni fog a telkek értéke ezen a részen. A telkek felső része ez idők szerint különben is cizheres, sziklás, terméketlen terület. Már most, a mint elkészül a terv, a városi mérnöki hivatalnál azonnal megtétnék a lépések a kivitelre. A sánczajla-utca a nyári színház közelében egy kényelmes gyaloghíddal, a Fellegvár pedig egy kényelmes följáróval lesz megközelíthe.

A sorozás. Kolozsvárt a sorozás hétfőn (május 8-án) kezdődik. A kolozsvári illetőségűek 8., 9., 10-én, — azok pedig, a kik idegen illetőségűek, de Kolozsvárt tartózkodnak és személyazonosságukat igazolták, 12-én állanak a sorozó-bizottság elé, melynek polgári elnöke: Szvacsina Géza polgármester, — előadója: Salamon Antal tanácsos. A katonai elnök a közös-hadsereg részéről Cindric őrnagy, a honvédség részéről pedig Kerner alezredes. Kolozsvárról az első három napon 410 idevaló illetőségű, a negyedik napon 120 idegen illetőségű vizsgálnak meg. A nádasmenti járásban 13, 15-én, — a kolozsvári járásban 16., 17. és 18-án; Kolosson 20-án; Gyaluban 23. és 24-én; Bánffy-Hunyadon 26., 27., 29. és 30-án; az almasi járásban pedig június 2. és 3-án lesz a sorozás.

Új ügyvéd. Dr. Hunwald Lajos ügyvéd Kolozsvárt a főtéri 20. szám alatti házban ügyvédi irodáját megnyitotta.

Kolozsvári fiúk a Székelyföldön. A kolozsvári ref. kollegium 47 növendéke közelebbről tanulmányi kirándulásra utazik Sárkány Lajos igazgató és a tanári testület több tagja-

1899
Május 6.

nak vezetése mellett a Székelyföldre. A fiuk május 17-én este indulnak el Kolozsvárról s másnap reggel Brassóba érkeznek. Innen másnap *Tusnádra* mennek át; megnézik a Szent-Anna tavat, a törjai kénbarlangot és Bályányos várát. Május 19-ét Kézdi-Vásárhelyt és Kovásznán töltik, a honnan estére Brassóba térnek vissza. A kirándulás május 20-án ér véget.

Előadások a Vigadóban. *Annetelli S.*, a jőnévű illuzionista, holnaptól kezdve három előadást tart a kolozsvári Vigadó nagytermében. A holnapi (vasárnapi) előadás este 7 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik és gazdag programjáról itélve bizonyára érdekes mulatságot fog szerezni a közönségnek.

Az unitárius főiskola ifjusága június 3-án tartja meg szokásos majálisát a Lövöldeben.

Salamon János siremléke javára *Csikai György* kolozsvári népezenekara egyik közelbi estén zene-estélyt ad, a melyen kizárólag az elhunyt Salamon kedvelt nótáit fogják játszani. Az estély egész jövedelmét Csikaiék a siremlék költségeire szánják. Az emlék-bizottság, a mely hétfőn délben Nagy Gábor pénztárnoknál ülést tart, arra kéri az invartókat, hogy az eddig begyűlt összegeket szíveskedjenek beszállítani. A gyűjtés folytatható.

Vasárnap déltűn. Véres, izgalmas vasárnapra kezdődött Gyaluban 1897. augusztusa. Az emlékeztetés nap déltűnán ugyanis az odaváló fiatalság táncmulatságot rendezett a nagykorcsma csüsrében s a vigalmat több könyvebb és súlyosabb természetű testi sértsékekkel kötétek egybe. Az összetűzés úgy történt, hogy a mulatság folyamán *Bogya György* és társai, a kiket a magyar fiukból álló rendezőség politikai okokból ellejtett meghívni a kedélyes összejevetelre, a negligálással nem törődve, szintén beállítottak a tánczhangsúly szülő csüsrbe. Erre a vakmerőségre a meglepetés és fölháborodás moraja zúgott végig a termen. A kínos jelenetnek egyik legény vetett véget, a ki elszántan ajánkozott arra, hogy Bogyáékát kitelepi a mulatságból. Az elhatározást tett követte s pár perc múlva haragó csatalkálások röpködtek a levegőben. A harc nem folyt le maradandóbb eredmény nélkül. *Bogya* ugyanis a mulatság emlékére golyót kapott a jobb lábába és sántikálva távozott a dúló küzdelmek színegyéről. Azonkívül a harcosok közül is többen megsérültek.

A hősködő legények fölött ma ült törvényt a kolozsvári bíróság s ez alkalommal *Becsek Lajos* elnöklése alatt a következőképen intékezett: Harasztosi Márton 3 havi fogházat kapott súlyos testi sértséért; 14—14 napi fogházat mért a törvénszék a két *Tóthfalusi* testvére és 8—8 napig fog ülni *Krasznai János* meg *Kulcsár József*.

A büntetésben mind a vadlottak, mind a kir. ügyész megnyugodtak és így az ítélet jogerős.

Tánczvizsga. *Ziegler József* budapesti táncztanító május 13-án (szombaton) tartja tánczvizsgáját a New-York szálló földszinti éttermében. A kik részt kívánnak ebbe venni, de meghívót talán tévedésből nem kaptak, *Ziegler* ur azzal szívesen szolgál. (New-York szálló 19 sz.)

Jégeső Háromszéken. A nyíló orgonavirágok, az ujra előszedett szalmakalapok és a májusi versek napfényes szezonja meghozta az első nyári vihart, mely a napokban zúgott végig a háromszéki faluk fölött. A vihar, mint onnan írják, különösen *Kis-Borosnyón* és környékén öntötte ki dühét, a hol hosszabb ideig tartó jégeső verte el a határt. A galambtojás nagyságu jégzemek erősen megkárosították a vetéseket s a gyümölcsös kerteket.

Árverés a pályaudvaron. A *Kolozsvári* vasút-állomás teheráru-raktárában május 24-én, a *nagysebzeni* állomáson pedig május 30-án kerülnek nyilvános árverés alá a kézbesíthetlen és fölös szállítmányok. Az árverés délelőtt 9 órakor kezdődik.

Kinevezések. A m. kir. vasgyárak központi igazgatója a bányászati és kohászati kezelési tisztviselők létemében *Husovszky Gábor* vajdahunyadi m. kir. vasgyári kezelőtisztet kezelési vezetővé és *László Ferenc* vajdahunyadi m. kir. vasgyári altisztet kezelőtisztté nevezte ki.

Egy székely fiu tragikus halála. *Egy Papp István* nevű hatolykai jó családból való ifju Budapesten volt egyik gépgyárban alkalmazva. A napokban ott egy gépet próbáltak ki s e közben a kazán szétrobbant s *Papp István* nyomban megölte, a mellette levő másik két munkás pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt székely ifjut, kinek éppen másnap kellett sorozásra hazaindulnia — vasárnap reggel hozta haza halva a vonat s nagy számu résztvevő közönség jelenlétében vették le a hullát a vonatról s szállították haza szülőfalujába.

Az ellopott menyasszony. A megye egy kis községében történt. Nehezen várja a hivatalnok az előléptetést; nehezen várja a hitelező, hogy az adósa tennőtn csináljon; nehezen várja a feleség, hogy a vejébe beleköthessen; nehezen várja *Zichy Nándor* a primás lemondását; de legnehezebben várta a mi hősszerelmesünk, míg az ő szíve drágálós választottjával összeadja a tiszteendő ur.

Számlálta a napokat és lihegve, reszkette, sóhajta várta a terminust. Végre csak egy nap választotta el az esküvő napját. Az esküvő ki volt tűzve; süttöttek-főztek a leányos háznál.

Ünnepibe öltözött a falu apraja-nagya, a pántlikás, nótás násznép majd fölvetette az örmöapák portáját. Végre kopogtak a menyasszony ajtaján.

Semmi felelet.

Betörték. A szoba üres volt. Rettenetes tragédiát sejtettek. Talán szíve ellenére erőszakolták a szegény leányt és az most az oltár előtt a halál hullámai közé menekült? A megrémült násznép lelkendezve futott a menyasszonyt keresni. A kutyákba mindenféle emberek eresztettek.

Egyszerre aztán a tragédia átváltozott — operetté. Hogy került oda a szemérmes ara?

Ugy, hogy a lakadalom előtti estén a szerelmes pár édesdeden beszélgetett egymással. A menyasszony az ablakon kihajolva, a vőlegény az ablak alatt.

— Holnap... holnap...

— Ej, — én meghalhatok addig százszázszor! És szó szót követett, — utóvégre is az lett a dolog vége, hogy a vőlegény óvatossan benyúlt az ablakon és az ő szerelmes menyasszonyát esküvő előtt ellopta.

Volt bezzeg pirulás másnap! És nagy kacagás a násznép között! Azért nem történt nagy baj. A szép menyasszonyt elvitték a templomba — a vőlegénye házából; a lakait pedig megtartották s pergett a táncz, folyt a bor — zengett a dal a boldog szerelemtől...

Műkedvelők előadása. A torda-szent-lászlói „Ifjúsági daloskör” a torda-aranyosmegyei tanítótestület toroczkói körének gyűlése alkalmából, a kör tagjainak tiszteletére, május hó 11-én a daloskör „Othon” termeiben műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny folyamán előadásra kerül *Kisfaludy Károly* egyik egyfelvonásos. A darabban játszanak: Székely Lászlóné urhölgy, Czeglédi Katinka, Czeglédi Etelka kisasszonyok, Székely László, Benedek Zoltán, Kiss E., Czeglédi L. és Korondi R. urak. Részt vesznek azonkívül a hangversenyen Kun Erzsike k. a. és Ambrus Mihály ur.

Székely Kálmán ünneplése. A Dunántúli Közművelődési-Egyesület május 16-án rendkívüli közgyűlést tart, a melynek egyedüli tárgya az lesz, hogy Székely Kálmánt, az egyet eddigi elnökét tiszteletbeli elnöknek választják és e választásról a miniszterelnököt küldöttségileg értesítik.

A trónörökös Somogy megyében. *Ferenc* Ferdinánd trónörökös tudvalevőleg Budapestre Berenczéről érkezett, a hol mint gróf Festetics Taszilo vendége vadászott. Az érdekes vadászatról utólag a következőket írják: Gróf Festetics Taszilo berenczei erődségei híresek vadbőségükről s a gróf gyakran fogad vendégeket letelepített vadászok, kik a berenczei pagonyokban őzbakokra vadásznak. Boldogult *Rudolf* trónörökös, a *walesi* herceg és több angol királyi herceg vadászott már Berenczen s nagy híre volt *Rudolf* trónörökös vadászreccsének, a ki két nap alatt 54 őzbakot lőtt. *Ferenc* Ferdinánd főherceg mult kedden este

érkezett a berenczei állomásra, hol a vendég-látó gróf, *Tallian Gyula* főispán és *Kacsócs Lajos* főszolgabíró fogadták. Szerdán hajnalban a trónörökös már vadászott, még pedig kitűnő vadászszereccsel, mert egy napon 25 őzbakot terített le. A főherceg lövésben való ügyessége ámulatba ejtette a vadásztársaságot. Az első nap 26 lövést tett és 25 őzbakot lőtt; két ízben coup double-ra 4 őzet ejtett el. A csütörtöki vadászatot az eső megzavarta s így a főherceg asnap csak 16 őzbakot lehetett. A csütörtöki vadászatra *Tallian Gyula* főispán is hivatalos volt. Pénteken a trónörökös 22 őzbakot lőtt és így a háromnap vadászszámkánya 66 őzbak lett. A trónörökös szombaton reggel távozott Berenczéről. A kinek alkalom volt beszélgetni a trónörökösrel, azt mondják, hogy egész jól, bár kissé lassan, megfontolva beszél magyarul, mint a ki bár bírja a nyelvet, de más nyelv használatához van szokva. A cserkészetek végeztével a főherceg a legjobb benyomásokkal vett búcsút Berenczétől, kiváló elismerést nyújtva az előzőeken háziurnak, a pompás vadászterület, valamint annak dús vadállománya és mintaszűrő kezelése felett.

Az aradi püspök választása. A „Temesvári Zeitung” román körökből érdekes adatokat közöl a küszöbön levő aradi román püspök választására vonatkozólag. *Metianu* személyes hívei rossz néven vették *Goldis* pártjától, hogy nemrég egy aradi sürgönyben azt hirdették, hogy *Metianu* püspök korában rosszul gazdálkodott az egyházmegyei alapokkal; pedig a dolog úgy áll, hogy mikor *Metianu* püspök lett, akkor az alapok aig tettek 300,000 forintot, most pedig, mikor *Metianu* érsekké választották, másfél millió vagyon adott át a konzistoriumnak. A választás, tekintettel arra, hogy a zsinatnak sok formáságon kell átlesnie, valószínűleg vagy 14-én vagy 15-én lesz és pedig *Metianu* érsek-metropolita elnöklése alatt. A két jelölt, *Goldis* János nagyváradi püspöki helynök és *Hamza* Ágost lipcai esperes, a 60 szavazatból eddigél körülbelül egyforma számu szavazatra számíthat, mindössze hat szavazat kétséges. A győztes jelölt többsége legfeljebb 4 szavazat lesz, de lehet, hogy csak egy. *Hamza* pártja azt híreszteli, hogy *Goldis* az aradi túlszókál oly föltétellel kötötték paktumot, hogy *Nagyváradra* vikáriussá megválasztják *Mangra* ismert igazgatót, a kinek abban az állásban nincsen szüksége a kormány megerősítésére.

A magyar fürdők érdekében. Az idei balneológiai kongresszus fürdőtörvényjavaslatot fogadott el, a melyben állami kamatbiztosítás mellett fölveendő hitelről van szó, a magyar fürdők fölvirágoztatása czéljából. A képviselőház csütörtöki ülése folyamán az országos balneológiai egyesületnek egy küldöttsége tiszteletgel *Székely Kálmán* miniszterelnöknek, továbbá *Lukács Hegedűs* és *Daranyi* minisztereknek. A küldöttség a kormány tagjainak memorandumot nyújtott át, a melyben kifejti a magyar fürdők érdekében foganatosítandó rendszabályokat, kéri a fürdőtörvényjavaslat végleges szövegezését, a kívánt hitelnek megkönnyítését állami kamatbiztosítás útján és hogy a javaslat mielőbb törvényerőre emelkedjék. A miniszterek megígérték támogatásukat.

Megszökött bornyagkereskedő. Pécsről írják: A *Kann Armin* és fia pécsi bornyagkereskedő czég tulajdonosa, *Kann Ignác*, több napja eltűnt Pécsről. Bécsből táviratot küldött, hogy nem tér vissza, mert a pécsi bornyagpiac ellen indított hajszá tönk szélére jutatta, másrészt pedig attól tartott, hogy a *kolozsvári országos vegyiparvizsgálati állomás* vizsgálata alapján hamisítás miatt marasztaló ítéletet fognak hozni ellene. Ma megvizsgálták hitelezőit, ezek között a pécsi bank, könyveit; ezek szerint adósságai meghaladják a 170,000 forint, mely összeg az azonban közkereseti társa: *Schapringer J.* bank czég által fedeztetett talál. Állítólag hamis váltókat is hozott forgalomba *Kann* és ezért menekült Pécsről, családját hátrahagyásával. A pécsi bornyagkereskedő és pénzintézetek *Kann* szökése által nincsenek érdekelve.

Az olasz királyné arczbőre. *Margherita* olasz királyné egyike a legszebb királynéknak, s különösen híres rendkívüli tiszta arczsinéről s báronypuhaságu arczbőréről. Egy francia követségi tanácsos a minap erre vonatkozólag bókot is mondott neki, mire a királyné mosolyogva

válaszolta, hogy arcának finom bőrét voltaképpen egy francia terméknek köszönheti. Egy pompás tiszta konyaknak, az 1850-iki esztendőből, melyből szerencsére még nagy készlete van. Ezt használja minden lefekvés előtt.

A francia diplomata tiszteletteljesen megjegyzé:

— Felséges asszonyom nagyon meglep a kijelentésével, mert az én honfitársnőm mindig azt mondta, hogy semmi sem durvítja úgy el az arcot, mint ha alkoholt használnak rá.

— Az én jó régi konyakomat nem is az arezomra használom — volt a királyné válasza — hanem megiszom.

Művészi vita halálos kimenetellel.

Alessandriában, Felső-Olaszország városában két műbarát, Bagliani és Ferraris nagyon összeveszték a minap a fölött, hogy »Lohengrin és Gioconda« szép opera-e. Bagliani azt állította, hogy »Lohengrin és Gioconda« nagyon szép opera. Ferraris ellenben azt mondta, hogy külön-külön mindegyik nagyon szép opera, lévén »Lohengrin« is külön dalmű, meg »Gioconda« is. Bagliani nem hagyta a maga igazát s bottal támadt Ferrarisra. Mire az revolvert rántott elő s lelőtte Bagliani.

Török A. és társa osztály-sorsjegy budapesti főelárúsnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk a szerencse keresők figyelmét. Húzás május 18-án és 19-én.

Fiume—Velence—Ancona.

(A termesgzhajók nyári menetrendje Fiume—Velence és Fiume—Ancona között.)

Fiume és Velence között az elegáns »Dániel Ernő«, Fiume—Ancona között pedig a legnagyobb kényelemmel berendezett »Villám« nevű gyors-hajó közlekedik.

Ezen gőzhajók az I. helyen kívül még külön luxus osztállyal is bírnak, melyek külön teremmel, kitűnő ágyakat tartalmazó kabinokkal, dohányzó-teremmel és villamos világítással vannak ellátva.

A »Villám« nevű gőzhajó a termen kívül még egy kisebb 4 hálóléssel ellátott családi teremmel (salon privé) is bír, mely külön megrendelhető.

Ezen termes hajók nyári menetrendje f. é. márczius hó 15-iktől 1899. évi október 31-ig a következők:

Fiuméből indul Velencébe minden kedden és szombaton 8 órákor este, csatlakozásban a Budapestre este érkező gyorsvonathoz, érkezés Velencébe másnap reggel 7 órákor.

Velencéből indul Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor a Sent-Márk-térről; érkezés Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 perckor, csatlakozásban a Budapestre reggel induló gyorsvonathoz.

Fiuméből indul Anconába minden hétfőn és csütörtökön este 8 órákor, csatlakozásban a Budapestre este érkező gyorsvonathoz; érkezés Anconába másnap reggel 6 órákor, csatlakozásban a Rómába induló gyorsvonathoz.

Anconából indul Fiuméba minden szerdán és szombaton este 8 óra 30 perckor, csatlakozásban a római, nápolyi és bolognai gyorsvonatokkal; érkezés Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 perckor, csatlakozásban a Budapestre reggel induló gyorsvonathoz.

A tengeren való hajó-átkelés 10 órát vesz igénybe.

Fiuméből Anconáig vagy Velencéig a gőzhajón fizetendő:

a luxusosztályban ágygal együtt . . . 16 kor.
az I. helyen . . . 12 „
a III. . . 6 „

Bécs államvasút és északi vasút p. u. és Fiume közt Budapestet át alábbi menetidjék fizetendő és pedig: a gyorsvonaton I. oszt. 36 korona 70 fillér, II. oszt. 24 kor. 40 fillér és a személyvonaton III. oszt. 11 korona 80 fillér. Ezen jegyek 8 napig érvényesek, mely idő alatt az utazás Budapestten látározás mellett tetszés szerint megszakítható.

A fentebbi utirányon át Olaszországba közvetlen gyorsvonatu menetjegyek is kiadtnak a következő árakon:

Budapest—Firenze—Fiumén át I. oszt. 75.80 fr. II. oszt. 55.45 fr. III. oszt. 30.15 fr.

Budapest—Genua—Velencén át I. oszt. 92.50 fr. II. oszt. 67.25 fr. III. oszt. 36.55 fr.

Budapest—Milano—Velencén át I. oszt. 71.95 fr. II. oszt. 52.85 fr. III. oszt. 28.70 fr.

Budapest—Turin—Velencén át I. oszt. 92.25 fr. II. oszt. 67.10 fr. III. oszt. 36.45 fr.

Budapest—Napoly—Fiume—Anconán át I. oszt. 104.45 fr. II. oszt. 75.55 fr. III. oszt. 41.05 fr.

Budapest—Róma—Fiume—Anconán át I. oszt. 76.05 fr. II. oszt. 55.65 fr. III. oszt. 30.30 fr.

Ezen jegyeken kívül Budapestről, Battaglia, Bologne, Brindisi, Livorno, Pádúa, Pisa, Verona állomásokra is adtnak ki közvetlen menetjegyek.

Bővebb értesítés nyerhető a magyar királyi államvasutak városi menetjegy-irodáiban és a Cook-féle utazási irodában, a »Courir« nemzetközi utazási irodában Abbaziában és Bécsben, »Schenker és társa« czégnél Budapestben és Bécsben, és Antonio de Paoli czégnél Velencében, valamint a »Stangen«-féle utazási irodában Berlinben.

Budapest, 1899. április hóban.

Az igazgatóság.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A kolozsvári színtársulat csütörtökön a Gécák-at játszta el a váradai közönség előtt, félig üres színpadon. A főszereplők közül főleg Székely Irén és Perényi Margit tetszetek, azonkívül sok tapsot kapott Komlósi Emma, meg Nyárai, a kinek kupléit a végletekig farszította a közönség.

A Kolozsvári Lapok mai száma érdekes tartalommal jelent meg. »Színházi jegyzetek« czimvel vezércikket irt ebbe a számba ifj. Tég-lás Gábor; költeményt közöl a lap Szabolcska Mihálytól, Keményfitől és Bartos Gyulától. Novellát irt Szathmáry Zoltán; Büchnerről emlékezik Kunfi Zsigmond és Zaccaniról cikkezik Janovics Jenő. A lapot változtatás Hétről-hétre és Irodalom rovatok zárják be.

Tanítók (tanítónők) jogai és kötelességei. Ezt a címet viseli az a hasznos könyv, melyet az érvényben levő törvények, szabályrendeletek, rendeletek, utasítások, elvi jelentőségű határozatok és döntvények alapján Szabó Miklós dr., Alsó-Fehérvármegye buzgó kir. tanfelügyelője irt és állított egybe az elemi-, felső nép- és polg. isk. tanítók és tanítónők, kisdödvők, tanítóléltelk, iskolaszékek, isk. gondnokságok, iskolaelentartók tanfelügyelőségek, köz-igazgatási hatóságok számára. A könyv 394 oldalra a következő fejezetek alatt sorolja elő a tanítók jogait és kötelességeit: A közs. és felekezeti tanító illetményeinek megállapítása, az illetmények behajtása és kiszolgáltatása, állami segélyezés és állam befolyása a tanítók alkalmazására és elmozdítására, a tanítók választása, kinevezése és mellékfoglalkozása, tanítók elmozdithatlansága, bíraskodás tanítók felett, tanítók foglalkozási ügye; iskolai rendtartás (106—215. lap); a tanító mint gondnoksági és iskolaszéki tag; egyleti élet, népkönyvtárak, közszéki faiskola, iskolai takarékpénztár; bélyeg- és illeték-ügy, postai tudnivalók és portómentesség, tanítók katonai ügye; tanítói nyugdíj-ügy (296—344. l.) a népoktatásügyre vonatkozó törvények egész szövegben.

E könyv most harmadik kiadásban jelent meg, kibővíve és teljesen átdolgozva az 1896. óta megjelent újabb rendeletekkel és törvényekkel. Ily módon az első (1893.) és 2-ik (1896.) kiadás jóformán alig használható, a miért ennek megszerzését (Kapható szerzőnél Nagy-Enyeden 2 lrt. 60 krért) az illetőknek a legmelegebben ajánljuk.

Szabó Mihály dr., ki tanfelügyelői pályáját Kolozsvárt, az ő mestere, Kozma Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő oldala mellett kezdte meg, e munkájával, valamint a »Népoktatásügyi közs. közigazgatás« s a »Népoktatásügyi teendők határidő-jegyzéke« cz. műveivel (a 3 együtt 5 lrtért kapható) halás elismerését vívta ki mindazoknak, kik az iskola ügyeivel foglalkoznak.

Népoktatásunk szervezete ugyanis 1868 óta annyira kiszélesült, hogy a reá vonatkozó törv. és intézkedések között való eligazodásra a legteljesebb mértékben szükség van egy olyan helyesen és ügyesen összeállított műre, mint az övé. Ismételve melegen ajánljuk.

(ms.)

TÁVIRATOK.

(A »Magyar Polgár« eredeti táviratai.)

Püspöki konferencia.

Budapest, máj. 6. Vaszary Kolos hercegprímás budavári palotájában ma tíz órákor kezdődött el a püspöki konferencia.

Osztrák tartománygyűlések.

Klagenfurt, máj. 6. A tartománygyűlés a pénzügyi bizottsághoz utasította Hubert János képviselőnek azt az indítványát, hogy a tartomány 10.000 frttal járuljon hozzá az Erzsébet királynénak Genfben állítandó emlék költségeihez és a helyettes tartományi főnököknek azt az indítványát, hogy a tartományi kórházban létesítendő Erzsébet-alapítványi helyekre 20.000 frtot szavazzon meg a tartománygyűlés.

Bécs, máj. 5. Itt a tartománygyűlés egyhangulag elfogadta azt az indítványt, hogy tényleges szolgálatban levő katonáknak béke idején időnekelőtte szabadságot adjanak, ha rendkívüli körülmények szólnak e mellett. Az indítvány azt kívánja továbbá, hogy a mezőgazdák fiai április 15-től szeptember 15-ig szabadságot kapjanak. A helytartó kijelentette, hogy a szóbanforgó kérdés a Reichsrath hatáskörébe tartozik és ellenezte a a lószorozás és lóosztályozás kérdéseinek tárgyalását. A legközelebbi ülés kedden lesz.

A békekonferencia.

Bécs, máj. 5. A »Pol. Corr.« közlésezi a hágai konferenciára kijelölt osztrák-magyar megbízottak hiteles névsorát. A névsor ez: Welsersheimb Rudolf gróf rendkívüli és meghatalmazott nagykövet; okolicsnai Okolicsányi Sándor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a németalföldi királyi udvarnál; kapos-mérei Mérey Kajetan nagykövetségi tanácsos, a császári és királyi ház és a külügyek miniszteriumának osztály-főnöke; Lammasch Henrik dr., a nemzetközi jog tanára a bécsi egyetemen; riedi, zimmerleheni és haschburgi Khuepach Viktor, alezredes a cs. kir. hadsereg vezérkarában és Solyk Szaniszló gróf korvettkapitány.

Ítélet az aradi pörben.

Arad, máj. 6. Az aradi adóhivatali sikkasztás ügyében Fábián elnök ma reggel 9 órákor hirdette ki az ítéletet.

A törvényszék tárgyalótermében s az épület folyosóin óriási volt a tolongás. A közönség, mely a bírák megjelenéséig zajongva küzdött egy-egy talpalatnyi helyért, mely csöndben hallgatta végig az ítéletet.

Bács Nándor adótárnokot hivatali sikkasztás bűntette miatt kilencz évi fegyházra ítélte a törvényszék. Király Géza számvizsgáló orgazdaság, bűnpalástolás, hivatali csalás és okirathamítás miatt hat évi fegyházra kapott.

Tenner Rudolf ügynök büntetése egy évi fegyház; Scheinberger kávépedig hat évi fegyházra van ítélve.

Bordanovics számtiszt, Kovács számmellenőrt és Berczy városi kamarást fölmentette a bíróság. Czeglédy számmellenőr fölött felgyógyulása után ítélt a törvényszék.

A négy elítélt együtt köteles az államkincstárnak kilencvenöt ezer hatvan forintot, mint sikasztott összeget, visszafizetni.

Freycinet lemondása.

Páris, máj. 6. Az itteni lapok mai számukban azt a hírt közlik, hogy Freycinet hadügyminiszter beadta lemondását.

Egy biboros halála.

Köln, május 6. *Kremlen* biboros ma reggel itt meghalt. A boldogult főpap bizalmas barátja volt Vilmos német császárnak.

Tűz egy puskapor-raktárban.

Lodz, május 6. A lodzi (Lengyelország) puskapor-raktárban tűz támadt, melynek következtében négy ember elpusztult, hat ember pedig életveszélyesen megsebesült.

REGÉNYCSARNOK.

Fészek a romok között.

— Regény. —

Írta: Léon de Tinseau.

Fordította: Molnár Gyula.

(Folytatás.)

(13)

III.

1860-ban pompás telünk volt; én keveset törődtem volna vele, ha férjemnek — ki tudja minő rejtélyes okból, — eszébe nem jut az, hogy észrevette velem is. Fájdalom! fiatal anyai kötelességem teljesítésének vége volt már, az én kis Lizám immár nem szorult a dajkára. Noircombe érdeklődően a társaság iránt, reményleni kezdtem, hátha szórakozást fog találni átkozott kártyajáték szenvedélye helyett. Üres ábránd, kőszá remény!

E gondolataimról senkinek se szóltam. Bizalmas viszonyom férjemmel már rég felbomlott, legfőleg idegenek társaságában beszélgettünk egymással az átelles üléseiről. Nem hiszem, hogy kis palotánkban az emberek valami jól mulattak volna; de meghívásainkat mégis szívesen fogadták. Végre is azt kezdtem hinni, hogy az én kis igénytelen személyiségemért látogattak. Ugy látszik, pompásul tudtam mulatni őket? Avagy nem szerettem magamra maradni?

Jacques Maltené egészen kiismert. Azt hiszem lélekben rokonszenvezve velem, ő is épp úgy megvetette a világot, mint én, azért gyakran látogattam. Ama bizonyos délutánokon, a mikor »jour-jaimat tartottam, oly otthonos magatartással lépett be hozzánk, mintha egyebet se csinálna egész életében. Társalgásunk mindamellett épp olyan volt, mint az előbbeni találkozásaink alkalmával a Boisban. Ott folytattuk, a hol a tegnapi elhagytuk.

Egy kis életkedv mindazonáltal kezdett felcsillanni a kedélyében. Egy nap, a mikor magunkra voltunk, igyekezett ama néhány körjével megismertetni, miből teljes gyógyulását látja előre.

— Akkor tehát már felhagyott az apró sétáival, — feleltem nevére. — És van elég ereje, hogy szembeszálljon a tő körül sétálók seregével?

Ebben az időben a legelegánsabb párisi közönség a tő körül szeretett sétálni Jacques Malterre éppen felállott, hogy búcsút vegyen tőlem és így felelt:

— Az apró sétákat nem szeretem immár, hanem a tő körül sétálók közé még nem jutottam. Okát talán kitalálja?

— Én? — szólottam szélesen. — Mivelhogy magam sem járok oda, nem adhat fel szőrejtvényeket az ott történetekre vonatkozólag. Azt hiszem fél, hogy összetalálkozik majd azzal, a ki bánatát okozta.

— Sőt ellenkezőleg — mondotta ujjaimat megcsókolva. — Biztos vagyok a felől, hogy ott nem találkozom azzal, a ki meggyőgyított.

Dühös voltam magamra. Egy hivatásos kaczér nő jobban nem csikarhatta volna ki a feleletet. Az a gondolat, hogy Jacques Malterre még udvarolni merészeljen nekem, soha eszembe se jutott. Valóságban udvarolt-e?... Hisz mindannyiszor, valahányszor meglátogattam, férjemet magasztaltam előtte, mi hideg zuhanyként kellett volna hogy hasson reá.

— Ugy! ugy! — szólott mosolyogva. — Miért mégis a fegyverezés? Az egész világot odaadnám, csakhogy boldognak lássam önt és találó legyen az arckép, melyet oly nagy fáradsággal akar előttem kiszínezni.

— Talán bizony el akarná hitetni velem, hogy nem találó? — feleltem neki erőlesen.

— Csak egyet akarok önnek elhitetni, — válaszolta, — azt, hogy legjobb barátjának tekinthet. És mint rendesen, ugy most is eltávozott, mielőtt időm lett volna szavainak értelmét felgöngyöltetni.

Az igazat megvallva, egy kissé kételkedtem abban, hogy barátsága tökéletesen önzetlen lett volna. Azzal mulattattam magamat, hogy törököt vettem ki elébe, a melyeket azonban ügyesen ki tudott kerülni. Mintha érezte volna, hogy én csak egy kétes szót várok tőle, aztán kiadom az utját és ajtót zárok előtte; persze, hogy az ajtó nyitva maradt, mert ajka néma maradt. Ez a fiatal ember is egy nagy játékos volt, sőt mi több, félelmesebb, mivel nem igen látszott sietni. Pedig ugy hallom, hogy manapság az emberek hamar elveszítik a türelmüket. Azt hiszem, hogy ez aztán növeli a diadalmasan ellentálló nők számát. Ha esetleg családom, ugy ez csak annál rosszabb az asszonyokra nézve.

Bármint legyen is a dolog, még a legbecsületesebb nő, főleg ha nem boldog — sem képes lelki egyensúlyra megbomlása nélkül végig nézni azt, hogy egy fiatal ember, a kit csak kalandjaiból ismer, hónapokon keresztül foglalkozzék vele a barátság ürügye alatt. Még komolyabbá teszi a dolgot az, hogy az más nővel nem is foglalkozik; mindezt barátnőimtől tudtam meg és mondhatom, hogy ez az átalakulás sértő volt reám nézve, sőt szemtelenségnek tartottam. Egy nap, a mikor szórakoztatni akarva, bohókás jelenetet mesélt el nekem, mely abban az időben egy igen híres vendéglőben esett meg, olyanokat kérdeztem tőle, mikre felelni kellett:

— Be kell vallanom önnek, asszonyom, hogy immár két éve még a lábamat se tettem be arra a helyre.

— Az igazán nagy erénye lehet.

— Fájdalom! nem igen ismerem az erényt. Ha véletlenül mégis megkérdeznék tőlem, kénytelen volnék azt felelni, hogy az erény maga Noircombe asszony.

Ezt a magyarázatot éppen nem szerettem, miért is odaszóltam az elbűlt fecsegő társamnak — hisz oly fiatal voltam akkor még!

— Nagyon lekötelezne, ha nem mutatná oly okosnak magát.

— Megértettem, — felelte a szép Jacques bajuszát harapdálva. Ön ugy találja, hogy bűnös férfiú létemre nem szabad tudnom, hogyan hívják önt? Mindazonáltal senki sem fogja elhinni, hogy csak egyedül én változtam meg.

Hevesen feleltem neki:

— Azt senki sem fogja elhinni, hogy ön megváltozott.

De ekkor ő már távozott tőlem.

Hála Istennek! a szép Jacques Malterre — ha ugyan már meg meg nem halt öregségében, — még ma is ugyanazt mondhajta: »Az erény maga Noircombe asszony!«. Erre magam semmit sem szólok. Az bizonyos, hogy a tarizeusok példájára én nem adok halát az Istennek, hogy engem egész más nőnek teremtet. Hogy többet ne is mondjak, azt hiszem, én sem vagyok jobb a Diákné vásznánál. Bizonyítéka ennek az, hogy én, ki két év óta leányomat kivéve, semmi iránt nem érdeklődtem, ez apró csele-páté érdekelni tudott. Noha a szép Jacques az első pillanatban erős haragra lobbantott, sikerült neki mégis szép lassan »felnyitni a szemeimet«. És ha hinni lehet ez odaadó barát szavainak, ugy Noircombe engem csakis a pénzemért vett nőül, melylyel ámbár még mindig gazdagnak tűnt

föl, vagyoni viszonyait akarta rendbehozni. Megcsalta atyámat, megvásárolta a társalkodónőmet, elbűvölt engemet. Nagyon boldogtalan teremtes voltam, méltó a vigasztalásra... Hiába igyekeztem tagadni, hazudni büszkeségemben, azt állítván, hogy oly drága kincs, minő a leányom, képes lesz megvigasztalni és más vigasztalásra nincs szükségem; mindamellett lelkem fenekén éreztem, hogy Jacquesnek igaza van, hogy egészen az övé vagyok és látogatásait, bármily kurták legyenek is, annyira megszoktam, hogy nem nélkülözhetem; tudtam — habár még nem is mondta — hogy szeret és azt nemsokára be is fogja vallani nekem.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőségi telefon-szám 49.

Kiadóhivatal- és nyomdal telefon-szám 364.

NYILT-TÉR.

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai miatt, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatásu a **légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“** megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni **tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg** azon esetekben, hol a főlös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Mint ivóvíz

kiváló óvoszernek bizonyult Járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

392 1—12

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvíznagykereskedés cs. kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Gleichenberg gyógyhely

Javasolva: Alkalicus és muriaticus források, savókúra, tehén- és kecsketej (száraz etetés), kefir, kenyér- és más gyógy-belégzések. Kúto-légzések külön kabinokban. pneumatikus szobák, szénsavas-, aczé- és pezsgőfürdők Hidegvíz-gyógyintézet. Prospektusok ingyen. Lakások megrendelhetők az igazgatóságnál. (Curdirection Gleichenberg).

Holnap, máj. 7-én

Elite Katona Hangverseny az „Ujvilág“-ban

a m. kir. 21. honvéd gyalogezred zenekara által

Uj! Uj! Uj!

Hétfőtől kezdve az első **spanyol-társulat** hangversenye.

Szíves pártfogást kér

PFERSCHY FERENCZ,

vendéglős.

14804 sz. végzés értelmében bélyegmentes.

Sz. 920—1899.
eln.

400 3—3

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 441—98. közgy. sz. a. hozott s a nagyméltóságú m. királyi belügyminiszter ur által 21103—899. sz. a. jóváhagyott határozata alapján pályázatot hirdet a városnak Szolnok-Dobokavármegyében levő ugynevezett jászági erdőnek biztosítására, illetve őrzésére rendszeresített egy szakvizsgázott erdőőri állásra és egy erdőszolgai állásra, valamint a veczki és gyurkapatoki erdőhöz is egy erdőszolgai állásra.

Az erdőőri évi fizetése 300 frt, 50 frt ruha-átalány és természetbeni lakás.

Az erdőszolgák évi fizetése egyenként 120 frt. Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérésüket szabályszerűleg felszerelve hozzám f. é. **május 20-ig** annál is inkább adják be, mivel később beérkezett kérések figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy az erdőőrnek az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-ában előírt minősítéssel kell birnia. Az erdőszolgai állásra pályázóknak az irni, olvasni tudást, 24 éves életkorukat, fedhetlen előéletüket és hoppolgárságukat kell igazolniuk. Ugy az erdőőr, mint az erdőszolgák f. év július 1-én kötelesek lesznek állásukat elfoglalni.

Kolozsvárt, 1899. április 25-én.

SZVACSINA GÉZA s. k.,
polgármester.Sz. 626—1899.
all.

403 2—3

Hirdetmény.

A VII. közti ker. kir. felügyelő ur által az 1899. évi április hó 23-án kelt 158. számú rendeletével a kolozsvár—sz. régen—tölgyesi állam-ut mező örményesi utmesterség szakaszán levő betoncső átvezetők munkálatainak végrehajtását és pedig:

1. a 69.	sz. átvezetők újraépítésére	289 frt 52 kr.
2. a 78.	" " "	441 " 05 "
3. a 79.	" " "	200 " 31 "
4. a 88.	" " "	509 " 73 "
5. a 89.	" " "	188 " 45 "
6. a 91.	" " "	188 " 45 "
7. a 94.	" " "	176 " 34 "
8. a 95.	" " "	190 " 45 "
9. a 104.	" " "	289 " 34 "
10. a 110.	" " "	199 " 35 "
11. a 100.	" " "	199 " 35 "
12. a 114.	" " "	188 " 45 "
13. a 114.	" " "	222 " 55 "
14. a 123.	" " "	199 " 59 "

Összesen: 3482 frt 93 kr.

összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1899. **május hó 23-ik napjának d. e. 10 órájára** a kolozsvári m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál — a rendes hivatalos órákban — naponként megtekinthetők. Megjegyeztetik, hogy tiszta, tehát csomósított beton műtárgyak építése iránt is tehető ajánlat.

Kolozsvárt, 1899. évi április hó 25-én.

A kolozsvári m. kir. államépítészeti hivatal.

Sz. 638—1899.
all.

404 2—3

Hirdetmény.

A VII. ker. kir. felügyelői teendőkké megbizott műszaki tanácsos ur az 1899. évi április hó 25-én kelt 157—899. számú rendeletével a marosvásárhely—király-németi állami közút 42—64. km. szakaszán levő 4, 11. és 58. sz. átve-

szek újbóli helyreállítását 966 frt 24 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1899. évi **május hó 23-ik napjának d. e. 10 órájára** a kolozsvári m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántépénzzel csatolandó. — Az ajánlat tehető tiszta csomósított betonra is.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál — a rendes hivatalos órákban — naponként megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1899. évi április hó 26-án.

A kolozsvári m. kir. államépítészeti hivatal.

Alsó-Fehérvármegye alispánjától.

7834—1899. sz.
alisp.

405 1—3

Versenytárgyalási hirdetmény.

Alsó-Fehérvármegye Nagy-Enyeden emelendő székháza újból építését és az ezzel járó átalakítási munkákat a vármegye törvényhatósági közgyűlése engedélyezvén, az ezen építkezés körül előforduló és a m. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága 4111—899. sz. a. rendeletével jóváhagyott, alább megnevezett munkák kivételének biztosítása céljából a nagy-enyedi m. kir. államépítészeti hivatal irodájában, különös figyelemmel az általános vállalati feltételek 5, 6. és 7. §-aira, **folgyó évi június hó 5-én délelőtt 10 órákor** ajánlati versenytárgyalás fog a következő feltételek mellett tartani:

1. Az ajánlatok írásban a nagy-enyedi m. kir. államépítészeti hivatalnál adandók be, távirati vagy a határidő leteltével beérkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

2. Az építési munkák a következő csoportosítás szerint együttesen fognak kiadatni és pedig:

- I. bontási munka,
- II. föld-, kőmives- és elhelyező-munka,
- III. kőfaragó munka,
- IV. ács-munka,
- V. bádigos-munka,
- VI. padolat-munka,
- VII. kövező-munka,
- VIII. cserépfedő-munka,
- IX. vasmunka,
- X. asztalos-, lakatos- és mázó-munka,
- XI. üveges-munka,
- XII. kályhák szállítása és elhelyezése,
- XIII. festő-munka.

3. A felsorolt munkák egységi árak alapján, utólagos leszámolás mellett egy vállalkozónak, esetleg társvállalkozóknak, azonban ez utolsó esetben is egy vállalatban fognak kiadatni.

4. Az építés összes költsége 19.333 forint 83 krajczárban állapítottat meg. Ezen összegbe már be van tudva a régi épületek lebontásából kikerülő anyagok 3247 frt 5 krajczárban megállapított értéke, mely anyagok vállalkozó rendelkezésére bocsátatnak, illetőleg azokat vállalkozó ezen árban átvenni tartozik.

Ennél magasabb összegre rugó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

5. Az ajánlatban kiteendő:

a) az egységi árakra vonatkozó százalékban kifejezett áremérendő. Ez az összes munkákra egyben, de az egyes munkanemek szerint elkülönítve is tehető meg;

b) ajánlattevő nyilatkozata arról, hogy az építési terveket, az előmérlet, költségvetést, az általános és részletes feltételeket, valamint a helyi viszonyokat, nemkülönben a szerződési mintát ismeri és azok határozmányait magára már ajánlata beadásáva mindenben kötelezőknek ismeri el.

6. Az ajánlati összeg öt százaléka mint bántépénz Alsó-Fehérvármegye házipénztáránál az ajánlat beadása előtt letétmenyezendő vagy ajánlat-hoz csatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban. Az első esetben a letétmenyezésről szóló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

7. Az ajánlattevők közül az építető bizottság, illetőleg a vármegye közönsége — tekintet nélkül az ajánlati összegre — szabadon választ. Egyenlő mértékű ajánlatok beadása esetén is fennáll a vállalkozó szabadon való megválasztása.

8. Az ajánlatokhoz tartozó bántépénznek a végérvényes határozat meghozatala után adatnak vissza.

9. Az építkezés a bontási munka egy részére és a nyugoti szárny alapozására kiterjedően folyó évi augusztus hó 1-én megkezdendő és az itt tekintetbe jövő munkák a földszinti magasságig folyó évi október hó végéig elvégzendők. A többi összes munkák 1900. év október hó 1-ére kell hogy teljesen elkészüljenek és felülvizsgálat, illetőleg átadás alá bocsátassanak.

10. Társas vállalkozás esetén vállalkozók kötelesek maguk közül egyet kizárólagos képviselőül kijelölni és tartoznak a munkák előállításából folyó minden kötelezettségük pontos teljesítéséért egyetemlegesen kezkeskedni.

11. A vállalat köteles az összes kiviteli tervek és megrendeléseket saját költségén lemasolatni, illetőleg elkészíttetni; nemkülönben a kiviteli művelet a befejezés idejére összeállíttatni.

12. Az építkezés tervezete és költségvetése, az általános és részletes feltételek a nagy-enyedi kir. államépítészeti hivatal irodájában a kitűzött határidőig — a rendes hivatalos órákban — betekintheők.

13. A beérkezett ajánlatok folyó évi június hó 5-én d. e. 10 órákor fognak a megnevezett irodában fölbontatni.

Az építető bizottság határozata alapján Nagy-Enyeden, 1899. május hó 3-án.

CSATÓ JÁNOS.
kir. tanácsos alispán.

212—1899. sz.

406 1—1

Árverési hirdetmény.

Alóltir kiküld. bir. végrehajtó ezenel közhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1898. évi 12089. sz. végzése folytán dr. Gergely Albert ügyvéd által képviselt Rignát Albert feperes részére Lengyel Péter és neje alperes ellen 400 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől f. év január hó 12. napján lefoglalt és 348 frt becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósa V. II. 1521/2—898. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alperesek lakásán Kolozsvárt, kultorda-utca 40. sz. házban leendő megtartására határidőül **1899. évi május hó 12. napján délelőtti 10 órája** tűztetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldötnék vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölsőlegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. évi április hó 28. napján.

PAPP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

440—1899. sz. vh.

407 1—1

Árverési hirdetmény.

Alóltir bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1898. évi Sp. I. 621/3. számú végzése következtében dr. Manyhárth Gáspár kolozsvári ügyvéd által képviselt Friedsam Györgyné javára Sallak Gyula és Bojáki Sándor kolozsvári lakosok ellen 162 frt 50 kr. s jár. erejéig 1899. évi január hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 480 frt becsült következő ingóságok, u. m.: Bojáki Sándornál egy vas pénzszekrény, üzleti állványok, áruló asztal, mérleg és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. bírósága 1899. évi V. II. 70/2. sz. végzése folytán 162 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 31 frt 34 kr. bírólag már megállapított költségei erejéig Kolozsvárt, bácsi-utca 5. sz. alatt üzletben leendő eszközölésére **1899. évi május hó 8. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. évi április hó 26. napján.

DUPSCHEK IGNÁCZ,
kir. bírósági végrehajtó.

Pályázat segéd-tanítónői állásra.

Kolozsvár sz. kir. város millenniumi elemi iskolájához egy **segéd-tanítónői állás** szerveztetett.

Ezen állás **500 frt** azaz ötszáz o. é. frt fizetéssel és **100 frt** azaz száz o. é. frt lakáspénzzel van javadalmazva.

Pályázhatnak **okleveles tanítónők**.

A pályázathoz melléklendők az oklevél, keresztlevele és ha az illető más hason-intézetnél működött, működési bizonyítvány.

A megválasztott segéd-tanítónőnek egy évi sikeres működés után véglegesítéséért lesz joga kérelmezni.

Az állomás **1899. szeptember 1-én** lesz elfoglalandó.

A folyamodványokat alóírt elnökhöz (belkőzép-utca 4. sz. emelet) f. év **május 31-ig** kell beadni.

Kolozsvárt, 1899. május 1-én.

DOBÁL ANTAL.

ELEK GYULA,

felügyelő-bizotts. elnök.

felügyelő-bizotts. jegyző.

Sertés eladás.

A fogarasi m. kir. állami ménés-birtok kondorszörű mangalicza fajta sertés-tenyésztéséből származó:

35 darab süldő kocza

darabonként 50 forintért szabad kézből eladó.

Az eladó koczákat a ménésbirtok kománai kerületének lupsai tanyáján vannak elhelyezve, a hol azok megtekinthetők.

Venni szándékozik a koczákat bármikor megtekinthetik és az igazgatóság előzetes értesítése esetén Homoród-Kőhalom vagy Fogaras vasút-állomáson venni szándékozókat kocsit fogja várni.

A megvett koczáknak vasúton való szállítása esetén szállítási igazolvány adatik, a melynek alapján a koczákat szállításért mérsékelt vasúti fuvardíj számíttatik.

Fogaras, 1899. április hó.

340 4—4

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok igazgatósága.

A ki

divatos és jó férfi ruhát

készíttetni óhajt,

nézze meg szabójánál

KRAUSZ ADOLF

budapesti posztókereskedő

MINTAKÖNYVÉT.

Ötszáz minta honi (zsolnai), angol, francia, és brünni szövetekben.

367 4—10

Kufeke féle

a tej legjobb hozzátételé a bejegységet

megakadályozza és eltávolítja

gyermekliszt.

Kapható gyógyszerárakban és droguistákban.

Szobapalló fénymáz házi használatra.

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték

felülmul minden más gyártmányt tartósság, keménység és fény tekintetében.

szárad 6 óra alatt, jótállás mellett.

kiadóbb minden más gyártmánynál; 1 kg. elegendő 16 ☐ meter egyszeri behuzására.

minélfogva használata a legolcsóbb.

Kapható Kolozsvárt: Burger Frigyes ur drogueriájában.

268 7—20

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbestárpallóval bélelt cipőket. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Különb. egy pár vadász-cipőt, hogy annak a minijára készítsenek mániát. asbestálpallóval, egyannál a cipőszél a aztan küldjék ide.

Hisszük, hogy a vadász-cipők ép oly jól lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-an.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűt cipők kitűnésének bizonyultak, szilárdan és puhán járok: megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én

Wekerle Sándor.

Óvakodjunk a hamisításoktól!
Óvjunk lábainkat az izzadástól és melegtől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestálpallóval látja el.

Kettős vastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbestálpallóval kitűnését legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közőshadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizsonteladókknak megfelelő árendemény.

ÁLTALANOS ASBESTÁRU-GYÁR

BETÉTI TÁRSASÁG

BUDAPEST, VI. sziv-utca 18.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban felvállaltatnak

e lap kiadóhivatalában.

SERRAVALLO CHINA-VAS-BOR

orvosi tekintélyek által ajánlva és használva, mint: Prof. Dr. Braun udv. tanácsos, Prof. Dr. Drascho udv. tan., Prof. Dr. báró Kraft-Ebing udv. tan., Prof. Dr. Monti, Prof. Dr. Jovag Mosetig-Moorhof, Prof. Dr. Neusser, Prof. Dr. Schauta, Prof. Dr. Weinlechner stb.

gyöngéeknek és üdülő betegeknek

Ezüstérem:

Róma, 1894. XI. orvosi congressus.

Nápoly, 1894. IV. vegyész és gyógyszerészek congressusa.

Turin, 1898. olaszors. általános kiállítás.

Aranyérem:

Velencei 1894. Kieji 1894. Amsterdami 1894. Berlini 1895.

Párisi 1895. Quebeck, 1897. kiállításokon.

Több mint 900 orvosi elismervény.

E kitűnő szer különös finom ízénél fogva gyermekek és nők által szívesen használtatik.

Kapható minden gyógyszerárban 1/2 literes palackokban 1 frt 20 kr., 1 liter 2 frt 20 kr.

Gyógyszerek nagybani elárúsítása:

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

Alapított: 1848. 158 11—40

A legjobb és legolcsóbb kenőolaj és

fa-conserváló szer

a már több mint 20 év óta jónak bizonyult

Carbolineum

Patent Avenarius.

Utánzásoktól óvakodni kell.

„Carbolineum” gyár R. Avenarius Amstetten N-Ö.

Iroda: Bécsben, III/1. Hauptstrasse 84.

Kapható Kolozsvárt: Segesváry és Társa uraknál.

212 5—10

A ki tartós és

erős öltönyöket

jutányos áron akar vásárolni, az szabómestere által csak a

Stikarovszky János, Budapest

(V., Erzsébet-tér 16. szám)

Ezen céznek mintakönyvét hagyja elomulni.

Ezen céznek szigorúan szolid üzletvezetése kereskedik a legolcsóbb kiszolgálással.

Sem magas rabattok, sem másféle megvonásokkal állnak szembe szeretőinek vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

A MAGYAR KIRÁLYI

Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó-gépeit, gőzkukoriczamorzsológépeit, Stibor-féle körfűrészzeit, „Millennium” kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

180 5—10

HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET St. RADEGUND

Stájerországban, 2 órányira a gráci vasuti állomás-tól. — Gyönyörű fekvésű magas hegyiségben, kiterjedt fenyveseknek közepette. — Enyehe, edző éghajlat, kitűnő forrás, svéd gyógytornász és masszázs, villanyozás, kényelmes lakások 25 gyógyház és villában. — Olcsó árak. Látogatók száma évenként 1000; az orvos magyar.

Fürdőárad április 1-től október végéig.

Bővebb felvilágosítást a gyógymód, kórjavallat, árak s egyéb körülmények felől egy prospektust ad, mely kívánatra ingyen megküldetik. 393 1-3

Dr. RUPRICH GUSZÁV, igazgató-orvos.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tebintéves orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban

mindennapi használatul szolgál

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kősz

s elősí kútegek, ugyintén orr-rezesség,

ötvar, fagydag, lábizadás, fej- és szakáll-

korpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan

tartalmazza a fa-kátrányt 40%-át és min-

den egyéb, a kereskedelemben előforduló ká-

trány-szappanoktól lényegesen különbözik.

Csalások elkerülése végett határozottan Berger-féle

kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre való

figyelemztetés körtetik. Idült bőrbetegségekkel sikerrel

alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A gyengébb kátrány-szappan az

ARCHOR TISZTÍTÁLTALANSÁGA

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei

ellen felülmulthatatlan tisztító mosó és fürdőszappan

mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

35% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasítással együtt

databankint 25 kr., 6 darab 1 frt 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemel-

dők: Benzoe-szappan a bőr finomítására, borax-szappan

pattonások ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlő-

helyeknél és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fenyő-

gyanta-szappan és fenyőolaj-szappan. Berger-féle gyer-

mek-szappan a szőre kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan

rezes orr, kiütés, bőrvizettség és arcvörösség ellen,

szepő szappan igen hathatós,

Berger-féle kén-szappan

mitesszer és arctisztatlanság ellen. Tannin szappan láb-

izadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr.,

a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappano-

kat illetőleg utalunk a rüpiatokra. Csak Berger-féle

szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan

utánzatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Heil & Comp. Troppau.

Erdeimjellől külföldre a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bécsben 1883.

Raktárak Kolozsvár: Biró János, Wolff J., Bogsch

Lajos, Székely Miklós, dr. Hintz Gy. és Tanács J. gyógy-

szerszerek uraknál; továbbá Beszterczen, Szászrégenben és

minden erdélyrészi gyógyszerárban. 319 3-12

Ingyen

és bérmentve küldi

WEINER MÁTYÁS

divatáruháza

Budapest, VI. k., Andrassy-ut 3

nagy tavaszi és nyári mintagyűjteményét,
mely a legszebb gypju- és mosó-
kelmék dús választékát tartalmazza.

Minták megrendelésénél kértetik a megközelítő
minőség és az ár megjelölése. 355 1-1

MAX KORN

mérnök

GÉPGYÁRA BÉCSBEN,

Währing Theresiengasse 9.

készít mindenféle

FÁTFELDOLGOZÓ ÉS SZERSZÁMKÉSZÍTŐ
GÉPEKET.

35 11-12

Chocolat

103 14-52

SUCHARD

Mindenütt

* kapható. *

Cacao

KLYTHIA a bőr
ápolására,
szépitésére és PUDER
finomítására.

Elegáns, toillette,
salon és bál pudr.

(fehér, rózsás és sárga) vegyi-
leg elemzve és jóváhagyva

dr. J. J. Pohl os. és kir.

tanár által Bécsben.

Elismerő iratok a legjobb

körökben minden dobozban.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan-
és illatszergyáros Bécsben.

Főrakt. Wien, I. Wollzeile 3

Kapható a legtöbb illat-
és drogueria üzletben és

gyógyszertárban.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	Jutalom
600000	1 jutalom
400000	1 nyer. á
200000	1 " "
100000	2 " "
90000	1 " "
80000	1 " "
70000	1 " "
60000	2 " "
40000	1 " "
30000	5 " "
25000	1 " "
20000	2 " "
15000	3 " "
10000	31 " "
5000	67 " "
3000	3 " "
2000	432 " "
1000	763 " "
500	1238 " "
300	90 " "
200	31700 " "
100	3900 " "
50	4900 " "
30	50 " "
20	3900 " "
10	2900 " "
50,000	nyer. és jut. összegben
13.160,000	

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték
nemsokára ismét kezdődik

100,000 50,000
sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék
szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül
nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már álta-
lános ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000
koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb
nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szívesen mielőbbi megrendeléseknél eredeti
sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban
és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
" fél " " " " 3.—
" negyed " " " " 1.50
" nyolcad " " " " 0.75

küldünk szét utánvételt, vagy a pénz elő-
leges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőink-
nek a hivatalos húzási jegyzéket. hivatalos
tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány
ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek
és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, leg-
később azonban

f. évi május hó 18. és 19-ig

mely napon a húzás van,

hozzánk beküldeni. 241 10-12

Török A. és Társa

magy. kir. szabad. osztálysorsjáték

főelárusítói

Budapest, V., váczi-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk
tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körül-
belül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos
tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törölendő.

Pontos cím:

Főraktár Ausztria-Magyarország részére :
F. BERLYAK, Wien, I., Naglergasse 1.
 — Kapható minden gyógyszerárban. —

Minták ingyen és bérmentesen. — Mintahű szállítás.
Figyelemztetés! A t. közönség figyelemztetik, hogy a szövetek ára közvetlenül vásárlásnál olcsóbbak mintha azok a közvetítő kereskedőnél megrendelik. A Kiesel-Amhócég Brannóban az összes szöveteiket valódi gyári áron szállítja. Annyira drágítja meg az engedélyt hozzászámlítására.

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszer-
tárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással
ingyen és bérmentve. 209 9-18

Verseny-

Egy pár	gyermek félczipő	50 kr.
Egy pár	magas szárú bőrczipő	95 kr.
Egy pár	női bőr czugos czipő	2 40 kr.
Egy pár	női seregőbőr czugos czipő	3 70 kr.
Egy pár	női lakkbőr czugos czipő	3 90 kr.
Egy pár	női keztynőbőr czugos czipő	4 40 kr.
Egy pár	női kivágott fenyés bőrczipő	1 50 kr.
Egy pár	női kivágott lakkbőrczipő	1 80 kr.
Egy pár	férfi czugos bőrczipő	2 60 kr.
Egy pár	férfi czugos borjúbőrczipő	3 20 kr.
Egy pár	fu czugos bőrczipő	2 40 kr.
Egy pár	fu hegymászó bőrczipő	3 20 kr.
Egy pár	gyermek hegymászó bőrczipő	1 70 kr.
Egy pár	leány hegymászó bőrczipő	2 20 kr.
	stb. stb.	

Kolozsvárt. Wesselényi Miklós (belhíd)-utca 24. sz. a posta-palota mellett.

Egy	fü posztó-kalap	-70 kr
Egy	fü finomabb posztó-kalap	140 kr
Egy	ferfi lágy posztó-kalap	-95 kr
Egy	ferfi lágy finomabb posztó-kalap	170 kr
Egy	kemény posztó-kalap	180 kr
Egy	kemény finom posztó-kalap	300 kr
Egy	ferfi sifon ing	-95 kr
Egy	ferfi sifon ing finomabb	145 kr
Egy	ferfi sifon ing legfinomabb	200 kr
Egy	ferfi sifon ing selyem elővel	190 kr
Egy	női sifon ing	-60 kr
Egy	női sifon ing finomabb	130 kr
Egy	gyermekkoci négy kerekű	520 kr
Egy	utazó kosár	380 kr

375 2-4. stb. stb.

árjegyzék

Különlegességek:

Egy pár nő	chevrabör félcipő.....	3 60 kr.
Egy pár nő	chevrabör czugos cipő	5 40 kr.
Egy pár nő	chevrabör fűzős debadu	4 50 kr.
Egy pár nő	hevrabör gombos cipő.....	4 60 kr.
Egy pár nő	fényes zerge fűzős cipő.....	4 20 kr.
Egy pár nő	fényes zerge gombos cipő.....	4 40 kr.
Egy pár nő	fényes zerge félűzős cipő.....	2 80 kr.
Egy pár nő	fényes zerge félgombos cipő.....	3 00 kr.
Egy pár férfi	karlsbadi czugos cipő.....	4 50 kr.
Egy pár férfi	keztűbör czugos cipő.....	4 80 kr.
Egy pár férfi	hegymászó bőrcipő.....	4 70 kr.
Egy pár férfi	chevrabör czugos cipő.....	6 20 kr.
Egy pár férfi	lakkbör hegymászó cipő.....	5 40 kr.
Egy pár férfi	lakkbör czugos cipő.....	4 80 kr.

Monogrammok és himzésekhez a legujabb minták jutányosan előnyomattatnak. Gyári raktár vízmentes ponyvákából.

gőzhajó közlekedés hetenként egyszer
vagy kétszer,
Rotterdamból New-Yorkba

Cajüte-iroda: Bécs, I. Kolowratring 9.
Fedélköz-iroda: Bécs, VI. Weyringergasse 7 A.

I. Cajüte:		II. Cajüte:	
Apr. 1-től okt. 31-ig	Mk. 290—400*)	Aug. 1-től Okt. 15-ig	Mk. 200
Nov. 1-től Márcs. 31-ig	Mk. 230—320	Okt. 16-tól Jul. 31-ig	Mk. 180.

*) A Cajüte fekvéséhez és nagyságához, ugyszinténja gőzös gyorsaságához és eleganciájához képest. 291 5—13

Valódi Christoph-féle Lacket kell kérni.		A gyártmány törvényesen védve van.
---	---	---

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a másolás alatt i. használatosságának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadó száradás, mely az olajfestékek és az aljzatok sajátja, elkerülhető. Emellett a használati olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázálást. A palló nedves tárgyakkal feltörölhető, anélkül, hogy elavosztát fényét. Már kell ki! önbiztomi:

színezett szobapalló - fénymázt,
sárgásbarnát és mahagónipallót, mely akár csak az olaj-
festék fűdi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden
foltot, korábbi mázolás át is; van azután

tiszta fénymáj (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre a olajfestékkel már bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennél fogva nem fűti a szomszédot.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetgömr. (két közép-nagyságu szobára való) 5 ft. 96 kr., vagy 9½ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

Kapható Kolozsvárt Segesváry és Társainál.

nagybányai lakosok. A bicszádi víz bérlői s a sztoikai víz főelárusítói.

Nyomatott a Magyar Polgár könyvnyomdájában Kolozsvárt